

Να δούμε στο ελικόπτερο ποιος θα πρωτομπεί...

Κίνημα των πλατειών, με κορωνίδα την Πλατεία Συντάγματος: Η μεγαλύτερη, ως προς τη διάρκεια και τη λαϊκή συμμετοχή, κινητοποίηση από τη Μεταπολίτευση: η πρώτη που δεν ξεκίνησε με πρωτοβουλία της Αριστεράς και τα βασικά της χαρακτηριστικά είναι διαφορετικά από εκείνα των κινητοποιήσεων στις οποίες πρωτοστατούν η Αριστερά (κάθε εκδοχή της), τα συνδικάτα, αλλά και ο αντιεξουσιαστικός χώρος: άμεση δημοκρατία, ειρηνικός χαρακτήρας, δραστικός περιορισμός της κομματικής παρουσίας, μαζικός εθελοντισμός και παλλαϊκά/πανεθνικά φυσιογνωμικά στοιχεία.

Ο πολιτικός στόχος του κινήματος των πλατειών επίσης πρωτοφανής για τα μεταπολιτευτικά δεδομένα: Να μην ψηφιστεί το Μνημόνιο 2 και να φύγει η κυβέρνηση. Και για την επίτευξη αυτού του στόχου αγωνίζεται με εξαιρετική αποφασιστικότητα. Οι δεκάδες χιλιάδες άνθρωποι, νέοι κυρίως, αλλά και μεσήλικες ή ηλικιωμένοι, που έμειναν «με το χαμόγελο στα χείλη» στην Πλατεία Συντάγματος στις 15 Ιουνίου, παρά τον καταγισμό χημικών και τις επελάσεις των ΜΑΤ, αποτελούν υπόδειγμα μαχητικότητας.

Προφανώς, σε μια τόσο μαζική και άρα πολυσυλλεκτική κινητοποίηση υπάρχουν αντιφάσεις και στοιχεία απολύτως ανταγωνιστικά με τα προτάγματα της κοινωνικής απελευθέρωσης, με σημαντικότερα τη μόνιμη (και αποδεκτή) παρουσία ακροδεξιών, το διάχυτο ελληνοκεντρισμό και το σεξισμό αρκετών συνθημάτων, που επ' ουδενί όμως καθορίζουν το γενικό τόνο και, οπωσδήποτε, τη δυναμική του κινήματος των πλατειών.

Πώς άλλωστε θα μπορούσε να γίνει; Το ότι βγαίνει ο κόσμος στους δρόμους δεν σημαίνει ότι απαλλάσσεται αυτομάτως από την ιδεολογία του (δηλαδή, την κυρίαρχη ιδεολογία) και, επομένως, τη νοοτροπία, τις συνήθειες και τις παραστάσεις που επικρατούν στην καθημερινή ζωή και τον τρόπο σκέψης του. Σημαίνει, ωστόσο, ότι με την έξοδό του στο δρόμο, εκτός από την αλλαγή των κοινωνικοπολιτικών συσχετισμών, αμφισβητεί, ασφαλώς με διαφορετικούς ρυθμούς και περιεχόμενα, τον τρόπο ζωής και σκέψης του. Ούτως ή άλλως, η πράξη προηγείται της συνείδησης και, επομένως, η Αριστερά και το κοινωνικό κίνημα δεν πρέπει να αναζητούν, σε συνθήκες θερμότητας, να «τους μοιάσει ο κόσμος», αλλά, αντίθετα, να «ανακατευδύμαστε» με τον κόσμο, να τον μαθαίνουμε και να μαθαίνουμε από αυτόν.

Το κίνημα των πλατειών έχει ήδη κατορθώσει να διαλύσει τη λαϊκή συναίνεση και ανοχή στην κυβέρνηση, να υπονομεύσει την αξιοπιστία του πολιτικού συστήματος, να εξασφαλίσει τη μεγαλύτερη υποστή-

ριξη από κάθε κίνημα στη μεταπολιτευτική Ελλάδα, να γίνει αγωνιστικό παράδειγμα σε πανευρωπαϊκή κλίμακα και (κάτι που υποτιμάται από αρκετά τμήματα της Αριστεράς) να εκφράσει, όχι με εργατίστικα αλλά με ευρύτερα ταξικά χαρακτηριστικά, την κοινωνική πόλωση μεταξύ πλούσιων και φτωχών ή «φτωχοποιούμενων».

Σε αυτές τις επιτυχίες του συνέβαλε καταλυτικά ο ειρηνικός χαρακτήρας του, ο οποίος του επέτρεψε να μαζικοποιηθεί, να μη συκοφαντηθεί και κατασταλεί, να γίνει εξαιρετικά δημοφιλές και παράλληλα να ριζοσπαστικοποιηθεί. Το Δίκτυο είναι μια συλλογικότητα που πιστεύει στην αναγκαιότητα της βίας και ως μέσου αντίστασης στην κρατική καταστολή και ως μέσου ανατροπής της αστικής εξουσίας. Γι' αυτό ακριβώς συμμετείχαμε και υποστηρίξαμε ανεπιφύλακτα την εξέγερση του Δεκέμβρη 2008. Όμως, η βία είναι ένα μέσο, που μάλιστα πρέπει να χρησιμοποιείται με φειδώ, αλλιώς γίνεται αυτοσκοπός και συκοφαντεί το απελευθερωτικό περιεχόμενο που (πρέπει να) έχει. Σκοπός παραμένει η μαζικοποίηση και η ριζοσπαστικοποίηση του κινήματος, των αγώνων και της κοινωνίας. Κι αν αυτός ο σκοπός υπηρετείται καλύτερα (γιατί ανταποκρίνεται στις διαθέσεις του «κανονικού» κόσμου που βγαίνει στους δρόμους, ενισχύει τη διάρκεια και την αντοχή της κινητοποίησης και απονομιμοποιεί ευκολότερα την πολιτική εξουσία) από τον ειρηνικό

χαρακτήρα του κινήματος των πλατειών, τότε εμείς υποστηρίζουμε ανεπιφύλακτα αυτόν τον χαρακτήρα.

Τελικά, αυτό που απομένει στο κίνημα είναι να ρίξει την κυβέρνηση Παπανδρέου, με καταλυτικές συνέπειες σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές πεδίο. Μια τέτοια νίκη θα αποτελέσει αγωνιστικό παράδειγμα παγκόσμιας εμβέλειας, θα προκαλέσει σοβαρό ρήγμα στη δικτατορία της ΕΕ και του ΔΝΤ, αλλά, πάνω απ' όλα, θα δημιουργήσει εξαιρετικά ευνοϊκές συνθήκες για τη συγκρότηση, με «ψυχή» το κίνημα των πλατειών, μιας οικουμενικής κοινωνικής αντιπολίτευσης στις «οικουμενικές» μετεκλογικές κυβερνήσεις και στα τρομοκρατικά διλήμματα της «ακυβερνησίας» και της «πτώχευσης».

Με αυτό το σκεπτικό, το Συντονιστικό των Μεταναστευτικών και Αντιρατσιστικών Οργανώσεων αποφάσισε, παρ' όλη την κρισιμότητα της περιόδου για τους οικονομικούς και τους πολιτικούς πρόσφυγες (απεργία πείνας των 300 μεταναστών, έξαρση της φασιστικής βίας, κλιμάκωση της ρατσιστικής πολιτικής της κυβέρνησης και του Δήμου Αθήνας κ.λπ.), να ακυρώσει το 16ο Αντιρατσιστικό Φεστιβάλ στο Άλσος Γουδή, ώστε όλες και όλοι μας να συμμετέχουμε ολόψυχα στις κινητοποιήσεις της Πλατείας Συντάγματος.

Πάμε πλατείες, λοιπόν, για να αγωνιστούμε, να νικήσουμε, να ζήσουμε!

Η μεγάλη

Ο Ζαν Κλοντ Γιούνκερ δηλώνει ότι η Ελλάδα δεν θα επιστρέψει στις αγορές το 2012. Μια ομάδα έγκριτων ευρωπαϊών οικονομολόγων και οικονομικών παραγόντων συντάσσεται μαζί του. Μια βδομάδα μετά (στις 17/5) επανέρχεται δηλώνοντας για πρώτη φορά ότι η Ελλάδα πρέπει να κάνει μια ήπια αναδιάρθρωση, γιατί το χρέος της δεν είναι βιώσιμο.

Η τρόικα θέτει ως προϋπόθεση για την καταβολή της 5ης δόσης του δανείου στην Ελλάδα την πώληση των ΔΕΗ, ΕΥΔΑΠ, ΕΥΑΘ, ΔΕΠΑ, ΟΤΕ, ΟΓΑΠ, ΟΛΠ, ΟΛΘ, Ταχυδρομικού Ταμειοτηρίου κ.τ.λ. Σε πολλές περιπτώσεις, απαιτούν την πώληση του 100%. Όλη η πολιτική της κυβέρνησης βρίσκεται στον αέρα, καθώς ο στόχος για μείωση του ελλείμματος στο 7,5% του ΑΕΠ το 2011 δεν επιτυγχάνεται (θα είναι στο 9,5% από 10,5% του 2010), αλλά και οι υπόλοιποι στόχοι φαίνονται, ένα χρόνο μετά, κάθε άλλο παρά ρεαλιστικοί. Ο μόνος που έχει πετύχει είναι η επιβολή εργασιακού μεσαίωνα και η η συρρίκνωση του εργατικού εισοδήματος.

Η τρόικα, δείχνοντας το πιο σκληρό της πρόσωπο, πιέζει για μαζικές απολύσεις στο Δημόσιο, κατάργηση επικουρικών συντάξεων, πλήρη κατάργηση του 13ου και 14ου μισθού. Σε μια κορύφωση αποικιοκρατικού κυνισμού, απαιτεί εγγυήσεις σε ακίνητα, που έδωσε στον πρωθυπουργό την ευκαιρία της «εθνικά περφόρμανς» απάντησης ότι δεν εκποιούμε νησιά ή μνημεία.

Στις 24/5, η κυβέρνηση υιοθετεί πλήρως τις απαιτήσεις της τρόικας και εξαγγέλλει νέα μέτρα. Ένα Μνημόνιο Νο2 είναι προ των πυλών. Οι δηλώσεις Παπακωνσταντίνου πέρυσι ότι στο τέλος του 2010 θα είναι καλύτερα από την αρχή ηχούν σαν κακόγουστο αστείο, καθώς και οι μεταγενέστερες δηλώσεις του ότι δεν θα υπάρξουν νέα μέτρα. Φημολογείται ότι η 5η δόση, ύψους 60 δισ., που θα δοθεί με τους παραπάνω όρους, θα θεωρηθεί 1η δόση του Μνημονίου 2, πολύ πιο σκληρού από το πρώτο, που άφησε την κοινωνία με χαίνοντα τα τραύματα από τη μαζική και ανοδική ανεργία, τη δραματική πτώση του εισοδήματος στα πιο πληβειακά στρώματα, το κλείσιμο επιχειρήσεων, την αύξηση του κόστους ζωής, την εμφάνιση μιας νέας μετανάστευσης του νεαρού ενεργού πληθυσμού προς τις μητροπόλεις.

Η πρώτη αναγκαία φάση του σκληρού της νεοφιλελεύθερης επέλασης έχει στηθεί με τα μέτρα του ΔΝΤ, που φέρνουν συρρίκνωση της οικονομίας και απαξίωση των δημόσιων (και μη) επιχειρήσεων. Όλα είναι έτοιμα για τη δεύτερη φάση, δηλαδή για την έφοδο για την εκποίηση τους σε τιμή ευκαιρίας.

Είναι εκπληκτική η ομοιότητα των μεθοδεύσεων για τη ληστεία του πλούτου των

χωρών που μπαίνουν υπό την κηδεμονία του ΔΝΤ, όπως τις περιγράφει με ακρίβεια η Ν. Κλάιν στο πασίγνωστο βιβλίο «Το Δόγμα του Σοκ».

Χρέος και φοροασυλία στο κεφάλαιο

Κύριος υπεύθυνος για το τεράστιο χρέος της Ελλάδας είναι η πολιτική φορολογικής ασυλίας του κεφαλαίου. Αν η φορολογία των επιχειρήσεων, από το 2000 έως το 2008, ήταν στο μέσο επίπεδο των χωρών της ΕΕ, θα υπήρχαν στα κρατικά ταμεία 95 δισ. ευρώ

Από το 1995 έως το 2008, το ΑΕΠ αυξήθηκε κατά 61%. Στην περίοδο αυτή της ανάπτυξης, οι φορολογικοί συντελεστές για τις εταιρείες έπεσαν σταδιακά από τα επίπεδα του 40% το 2003 στο 20% σήμερα.

Οι εφοπλιστές, που κατέχουν το 16% της παγκόσμιας χωρητικότητας (σε εμπορικό στόλο), συμμετέχουν με μόλις 12 εκατ. ευρώ στα ετήσια φορολογικά έσοδα, αφού απολαμβάνουν 58 φορολογικές απαλλαγές. Οι εταιρείες πλήρωσαν το 2008 φόρους 4,8 δισ. ευρώ, ενώ οι μισθωτοί και τα φυσικά πρόσωπα 11 δισ. ευρώ, δηλαδή ποσό υπερδιπλάσιο.

Οι τράπεζες, που επί μία δεκαετία σώρευσαν αμύθητα κέρδη για τους μετόχους τους, φορολογούμενες τελικά με 17%, επιχορηγήθηκαν, από την έναρξη της κρίσης, με περίπου 80 δισ. ευρώ εγγυήσεις και άνω των 25 δισ. ευρώ κανονικό χρήμα, ενώ όφειλαν να κάνουν αύξηση κεφαλαίου και να στηρίξουν τις εταιρείες τους, όπως κάνει κάθε «καλός» καπιταλιστής για να εξασφαλίσει κεφαλαιακή επάρκεια. Η κυβέρνηση της ΝΔ, όπως και του ΠΑΣΟΚ, δεν ζήτησε το στοιχειώδες αντάλλαγμα, δηλαδή να περάσουν οι μετοχές τους στο Δημόσιο έναντι του ποσού αυτού, που ξεπερνούσε τη συνολική κεφαλαιοποίησή τους, πράγμα που αν γινόταν, οι τράπεζες θα ήταν σήμερα κάτω από απόλυτο κρατικό έλεγχο.

Είναι φανερό ότι το κράτος, που όλα αυτά τα χρόνια παραιτούνταν των απαιτήσεών του από τα υψηλά εισοδήματα, δανείζεται για να καλύψει τις υποχρεώσεις του και στέλνει το λογαριασμό στο μόνιμο υποζύγιο, που δεν είναι άλλο από τον κόσμο της εργασίας.

Χρέος, παρασιτισμός και διαπλοκή

Είναι αφελές να πιστέψει κανείς ότι ο δικομματικός υπαίτιος για τη δημιουργία του χρέους, και μάλιστα στη δεκαετία της

ανάπτυξης, μπορεί να ξεπεράσει την κρίση και, συνεπώς, θα πρέπει όλοι να δεχτούν την υπονόμηση των κατακτιπσεών τους.

Εκτός, όμως, από τη φοροασυλία και τη φοροδιαφυγή, που οφείλονται στην ταξική μεροληψία του κράτους απέναντι στο κεφάλαιο, υπάρχουν και μια σειρά άλλοι παράγοντες που συντέλεσαν στο εκρηκτικό μέγεθος του χρέους:

1. Οι τεράστιες εξοπλιστικές δαπάνες, που ανέρχονται σε 8 περίπου δισ. ευρώ το χρόνο.
2. Το προκλητικό καθεστώς της φοροαπαλλαγής της εκκλησίας, που δεν πληρώνει για τον πλούτο που έχει σωρεύσει ιστορικά από το «ποιμνιά» της.
3. Οι τοκογλυφικοί τόκοι για την εξυπηρέτηση των δανείων, που καταλήγουν στις τσέπες των διεθνών κερδοσκοπικών εδώ και δεκαετίες. Η άρνηση της ΕΚΤ να δανείσει απευθείας τα κράτη με 1% επιτόκιο, το οποίο παρείχε αφειδώς στις ιδιωτικές τράπεζες, που δανείζουν με τη σειρά τους τις χώρες με πολλαπλάσια επιτόκια.
4. Η τεράστια οικονομική αιμορραγία από τους Ολυμπιακούς Αγώνες, που έγινε στο όνομα του μικρομέγαλου ιδεολογήματος της ισχυρής Ελλάδας και του υποτιθέμενου διεθνούς της ρόλου.
5. Υπάρχει, όμως, ένας άλλος σημαντικός παράγοντας για τη διόγκωση του χρέους, όχι πιο καθοριστικός αλλά, ωστόσο, καίριος. Είναι η αντιπαραγωγική και παρασιτική φύση του κράτους, σε συνδυασμό με το σύστημα της διαπλοκής. Ένα ανώτερο στρώμα «δημοσιού-παλληλίας», μια κομματική νομενκλατούρα, βρισκόταν πάντα στην κορυφή της πυραμίδας, που διακρίνεται για τους υψηλούς και προκλητικούς μισθούς της, την ανικανότητά της να εκσυγχρονίσει τις δομές και λειτουργίες του Δημοσίου, τη ροπή της στις μίζες και τη διαχρονική ρεμούλα, αλλά και την ικανότητά της να απαξιώνει σκόπιμα δημόσιες επιχειρήσεις (ΙΟΣΕ, Ολυμπιακή κ.τ.λ.), με στόχο την εκποίησή τους στα μεγάλα ιδιωτικά συμφέροντα. Αναφέρουμε ορισμένα από αυτά τα χαρακτηριστικά:
  - Το σύστημα προμηθειών στο Δημόσιο είναι απαρχαιωμένο, δουλεύει ακόμη με «μολύβι και χαρτί», με αποτέλεσμα τον απόλυτο ανορθολογισμό, που καταλήγει στην προμήθεια άχρηστων υλικών, στην υπερπρομήθεια υλικών που θα καταναλωθούν μετά από χρόνια ή θα πεταχτούν και στην έλλειψη άλλων που είναι απαραίτητα. Κορυφαίο παράδειγμα τα νοσοκομεία και, γενικά, οι φορείς παροχής υγείας.
  - Η γραφειοκρατική οργάνωση των εφοριών, που αδυνατούν να ελέγξουν τις επιχειρήσεις και να αντιμετωπίσουν τη φοροδιαφυγή.
  - Η πλήρης ανεπάρκεια της Επιθεώρησης Εργασίας να εντοπίζει τους εργοδότες που

Λεηλασία

δεν πληρώνουν ασφαλιστικές εισφορές, αφού διαθέτει μόλις 250 υπαλλήλους για να ελέγξει 800.000 επιχειρήσεις.

- Η διατήρηση της τεράστιας ακίνητης περιουσίας του Δημοσίου (περίπου 270 δισ. ευρώ) σε μόνιμο καθεστώς μη αξιοποίησης.

Είναι πασίγνωστο ότι αυτές οι όψεις υπανάπτυξης της δημόσιας διοίκησης συνδυάζονται ιστορικά με το πελατειακό σύστημα αναπαραγωγής των κομμάτων (ρουσφέτι και «μέσον») και ολοκληρώνονται με τη διαπλοκή κομμάτων και Δημοσίου με το κεφάλαιο (εθνικοί εργολάβοι, κρατικοδίαιτοι επιχειρηματίες κ.τ.λ.).

Έτσι, το δημόσιο σύστημα υγείας προμηθεύεται τα φάρμακα και τα ιατρικά είδη πιο ακριβά από τις χώρες της ΕΕ, πιο ακριβά και από την ίδια την ελεύθερη αγορά (πρόσφατη καταδίκη εταιρείας ορθοπεδικών, που χρέωνε τα νοσοκομεία 100% επάνω, με τη συμμετοχή μεγαλοιατρών). Το ελληνικό κράτος πλήρωσε δύο και τρεις φορές επάνω το κόστος των αυτοκινητοδρόμων ανά χιλιόμετρο. Εκατό εκατ. ευρώ «χορηγία» από τη Siemens στα δύο μεγάλα κόμματα, Βατοπέδι και άλλα von ουκ έστιν αριθμός.

Οι μηχανισμοί αυτοί είναι σήμερα σε πλήρη λειτουργία και απομυζούν, ενώ η συγκάλυψη είναι απόλυτη. Και στο πιο απομακρυσμένο καφενείο της χώρας, οι άνθρωποι ξέρουν ότι όσες εξεταστικές επιτροπές και να γίνουν, θα έχουν το ίδιο αποτέλεσμα με τις προηγούμενες.

Χρεοκοπία, κοινωνική κρίση και Αριστερά

Μέσα σε αυτό το εκρηκτικό σκηνικό, η κυβέρνηση εμφανίζει σημάδια παράλυσης: Πειθήνια απέναντι στους δανειστές, με εσωτερικά ρήγματα στην κοινοβουλευτική ομάδα, σε ρήξη με τους συνδικαλιστές της ΠΑΣΚΕ, αντιμέτωπη με τη λαϊκή οργή και τις αποδοκιμασίες στελεχών της σε δημόσιες εμφανίσεις, φοβάται την πιθανότητα ενός γενικευμένου ξεσηκωμού που, όπως έγραψε η New York Times πρόσφατα, είναι προ των πυλών (η κλιμάκωση του κινήματος των πλατειών δικαιώνει αυτή την πρόβλεψη).

Οι γενικές απεργίες, αν και δεν αναχαίτισαν τη νεοφιλελεύθερη λαίλαπα, έστειλαν μηνύματα και η κυβέρνηση απάντησε με ακόμη μεγαλύτερη επίθεση στο βιοτικό επίπεδο των εργαζομένων, αλλά και με ένταση της κρατικής καταστολής και του αυταρχισμού.

Η αστική τάξη και τα πιο προνομιούχα μεσοστρώματα αποτελούν σήμερα τη μόνη υπαρκτή κοινωνική συμμαχία της κυβέρνησης

του ΔΝΤ. Περισσότερο, όμως, ως κοινωνικοπολιτική διάθεση και ταξική στάση και όχι έμπρακτα, δηλαδή με το χέρι στην τσέπη, πράγμα που οδηγεί διάφορους «έγκυρους» οικονομικούς αναλυτές να αναφωνούν «πού είναι οι επιχειρηματίες, πού είναι οι επιχειρηματικές πρωτοβουλίες».

Μαθημένοι τόσα χρόνια στη σιγουριά, οι κρατικοδίαιτοι επιχειρηματίες, αλλά και το μαύρο χρήμα έχουν φυγαδεύσει το προϊόν της μακρόχρονης λείας στις τράπεζες του εξωτερικού (περίπου 30 δισ. ευρώ από την αρχή της κρίσης), ανεβάζοντας το ποσό των καταθέσεων στα 260 δισ. και ίσως πολύ περισσότερα.

Η επιταγή της τρόικας για «εθνική συνεννόηση» μπήκε ως όρος για την εκταμίευση των επόμενων δόσεων του δανείου. Ήρθε να συναντηθεί με διεργασίες στους κόλπους της άρχουσας τάξης, που συνειδητοποιεί ότι οι κοινωνικοί αγώνες πρέπει να αναχαιτιστούν με ενότητα δράσης εκ μέρους της. Το συγκρότημα Αλαφούζου, καιρό τώρα το προπαγανδίζει, μαζί με τη Ν. Μπακογιάννη, που διαθέτει εαυτόν για συνεργασίες, αλλά και άλλους τινες εκ των προθύμων, όπως το ΛΑΟΣ (και ίσως και κάποιους από τα αριστερά). Ο Αβραμόπουλος μίλησε πρόσφατα για «υποστολή κομματικών σημαιών», στο ίδιο μήκος κύματος είναι ο Α. Παπαδόπουλος, ο Φλωρίδης, αλλά και ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, που τάχθηκε υπέρ ευρύτερων συναινέσεων.

Φυσικά, ΠΑΣΟΚ και ΝΔ δεν διαφωνούν στρατηγικά (πέρα από τα μικροκομματικά αίτια της αντιπολιτευτικής ρητορικής), αφού, όπως ξεκαθάρισε ο Σαμαράς στο Ζάππειο ΙΙ, συμφωνούν με τις ιδιωτικοποιήσεις, που είναι σήμερα το υπ' αριθμόν ένα ζήτημα της ημερήσιας διάταξης.

Γιατί είναι πια φανερό ότι η χρεοκοπία

είναι βέβαιη και η αναδιάρθρωση αναπόφευκτη. Τα νέα μέτρα θα είναι πολύ χειρότερα απ' ό,τι έχουμε δει μέχρι τώρα και η αστική τάξη θέλει να αντιμετωπίσει την εργαζόμενη κοινωνία ενωμένη.

Την ίδια στιγμή, παρουσιάζονται φαινόμενα κοινωνικού κανιβαλισμού κατά των μεταναστών στις υποβαθμισμένες περιοχές της Αθήνας, που κάνουν, με τη συνδρομή των φασιστοειδών ομάδων, δραματικό τον κίνδυνο μιας ρατσιστικής σύγκρουσης Ελλήνων και ξένων.

Η κατάσταση αυτή, που εκκολάπτει το αυγό του φιδιού, θέτει στην Αριστερά το καθήκον να προσεγγίσει ξανά το πρόβλημα της υποβάθμισης της ζωής πλατιών στρωμάτων, υπερασπιζόμενη ανυποχώρητα τα δικαιώματα των μεταναστών. Επιπλέον, όμως, η Αριστερά έχει να επιλύσει ένα γενικότερο πρόβλημα, καθώς δεν αντιλαμβάνεται —με διαφορετικό βαθμό ευθύνης στα διάφορα κομμάτια της— την ανάγκη της κοινής δράσης και του ενιαίου μετώπου των εργαζομένων ενάντια στην επίθεση του κεφαλαίου.

Μια Αριστερά που, αν και «προχωρά χώρια, χτυπάει μαζί», θα μπορούσε να διεδικήσει να γίνει πόλος έλξης του πιο καταπιεσμένου τμήματος της κοινωνίας. Όσο δεν γίνεται αυτό, η Δεξιά και η Ακροδεξιά θα κερδίζουν έδαφος και υπάρχει ο κίνδυνος το εκκρεμές να κλίνει προς τα δεξιά.

Ένα κοινό μέτωπο θα αποδειχτεί πιο επείγον από ποτέ την προσεχή περίοδο, που πρέπει να συμπεριλάβει όλα τα πεδία συμφωνίας.

Στα μεγάλα ζητήματα, στα οποία υπάρχουν σοβαρές διαφορές, όπως άρνηση χρέους, στάση πληρωμών, έξοδος από την ΕΕ κ.τ.λ., πρέπει να ανοίξει μια μεγάλη συζήτηση μέσα στην Αριστερά, αλλά δεν πρέπει να λειτουργήσουν διαχωριστικά. Σε αυτή τη φάση του κινήματος, η υιοθέτησή τους συναρτάται από τα πραγματικά βήματα του κινήματος και την αλλαγή των συσχετισμών μέσα στην κοινωνία σε βάρος του κεφαλαίου, απαιτούν κόσμο στο δρόμο, που θα ανοίξει το δρόμο σε ριζοσπαστική και αντικαπιταλιστική κατεύθυνση.

Ένα πρόγραμμα άμεσης πάλης είναι πιο επίκαιρο από ποτέ. Άλλωστε, είναι τέτοιο το μέγεθος της επίθεσης στα λαϊκά δικαιώματα που ακόμη και αιτήματα «χαμηλού ριζοσπαστικού βάθους» μπορεί να προκαλέσουν αγώνες μεγάλης έντασης και πολιτικού μεγέθους. Η πραγματική κίνηση των εργαζομένων σε ριζοσπαστική κατεύθυνση, η μαζικοποίηση και ανάπτυξη του κινήματος, το στρίμωγμα της άρχουσας τάξης είναι απαραίτητες προϋποθέσεις για ένα πιο «μάξιμουμ πρόγραμμα».

Θοδωρής Φέστας

οι όψεις

Για την άνοδο της Ακροδεξιάς στην Ευρώπη

ΑΓΟΦΕΙΣ

Η άνοδος της άκρας Δεξιάς στην Ευρώπη, βασική παράμετρος της συγκυρίας που διανύουμε, δεν έχει μία και μόνη εξηγητική αρχή. Δεν οφείλεται, δηλαδή, μονοσήμαντα στην οικονομική κρίση, όπως θα ήθελε μια μηχανιστική μεταφορά της πραγματικότητας του Μεσοπολέμου στον 21ο αιώνα. Ένα απλό παράδειγμα: Στις αρχές της δεκαετίας του '80, τα ακροδεξιά κόμματα που συμμετείχαν στα εθνικά κοινοβούλια ή το Ευρωκοινοβούλιο ανέρχονταν σε έξι και το μέσο

της εκάστοτε εθνικής ταυτότητας). Εξίσου ενδεικτικές είναι και οι μεταμορφώσεις του εθνικισμού. Αν μείνουμε στον (κυρίαρχο) ελληνικό, αρκεί να δούμε τη διαδρομή του από την αντικομμουνιστική εθνοπροσύνη του '50 στον αλυτρωτισμό-σοβινισμό των αρχών του '90 και, από εκεί, στον «ρεαλιστικό» - αναπτυξιακό ευρωεθνικισμό του καθ' ημάς εκσυγχρονισμού. Αν πάμε πιο ανατολικά, η «εμμονή» για το εδάφος αποτελεί κανόνα σε χώρες όπως η Ουγγαρία (με το Jobbik του 16,7%), που προέρχονται από το διαμελισμό

πής με ΠΑΣΟΚ και ΝΔ και μετακομίζοντας συστηματικά μετά το 2009 στο δεξιό άκρο (και) του οικονομικού φιλελευθερισμού. Όσο για τη γειτονική Ιταλία, η Λίγκα του Βορρά παραμένει στήριγμα του διεφθαρμένου Μπερλουσκόνι, υπερασπιζόμενη τους «εργατικούς» πλούσιους έναντι των «τεμπέληδων» φτωχών.

Αν τελικά —και με βάση τα παραπάνω— υπάρχουν τόσες ακροδεξιές όσες και οι χώρες όπου αυτές δραστηριοποιούνται (εδώ μείναμε αποκλειστικά στις μη αμιγώς ναζιστικές εκδοχές), δεν λείπουν οι κοινοί όροι που σήμερα επιτρέπουν την ενίσχυση όλων τους. Οι όροι αυτοί σωρεύονται από τα τέλη του '80 και σχετίζονται με την κρίση/μετασχηματισμό της φιλελεύθερης-αστικής δημοκρατίας, που σήμερα παροξύνεται από την καπιταλιστική κρίση. Η Ακροδεξιά είναι παράγοντας και μαζί προϊόν της κρίσης αυτής. Μολονότι πάντα πρόθυμα να καταγγείλουν το κομματικό σύστημα-καρτέλ (σύγκλιση των βασικών κομμάτων στις ανάγκες της κρατικής διαχείρισης, κρίση και μιντιοποίηση της πολιτικής), τα κόμματα της άκρας Δεξιάς επωφελούνται στο έπακρο από αυτό: Ο Μιτεράν παρείχε επί χρόνια τηλεοπτικό χρόνο στον Λεπέν για να αντιμετωπίσει τη Δεξιά, ενώ σήμερα ο Σαρκοζί νομιμοποιεί (υιοθετώντας και προβάλλοντάς την) την ατζέντα της Μαρίν Λεπέν, ελπίζοντας να τη βρει στο δεύτερο γύρο για να τη νικήσει στα σίγουρα. Στη Φινλανδία ο Σόινι παίζει το παιχνίδι της οικειότητας εμφανιζόμενος μπροστά στα ΜΜΕ με κασκόλ ποδοσφαιρικών ομάδων ή... τρώγοντας πατατάκια, ενώ ο Καρατζαφέρης είναι μόνιμος τρόφιμος του μιντιακού τοπίου. Στο σκηνικό αυτό, η αδυναμία της ευρωπαϊκής Αριστεράς να επιβάλει το κοινωνικό ζήτημα στην καθημερινότητα, οργανώνοντας —εκτός από τη διαμαρτυρία— τη συμμετοχή (κατακερματισμένων) κοινωνικών δυνάμεων σε εναλλακτικά παραδείγματα, επιτρέπει στην Ακροδεξιά να ηθικοποιεί την πολιτική, να εξαφανίζει τον ανταγωνισμό και να μονοπωλεί την οργάνωση των πολιτικών παθών, να προβάλλει την κρατική και ρατσιστική βία ως μόνη εκδοχή αποτελεσματικής διαχείρισης της κρίσης και να επιβάλλει μια ανάγνωση της κρίσης με όρους αποκλειστικά εθνοπολιτισμικούς. Η επιτυχία αυτή είναι, πρώτα απ' όλα, νίκη της λογικής του αστικού κράτους, στη νομιμοποίηση του οποίου συντελεί, σε τελική ανάλυση, κάθε ακροδεξιός σχηματισμός, συμβάλλοντας στην ομογενοποίηση των κοινωνικών διαφορών. Μπορεί να γίνει αλλιώς σήμερα; Στους καιρούς που διανύουμε, οι (ισοραδικές, έστω) νίκες των κοινωνικών αντιστάσεων επιτρέπουν μια ορισμένη αισιοδοξία.

Δημοσθένης

Παπαδάτος-Αναγνωστόπουλος

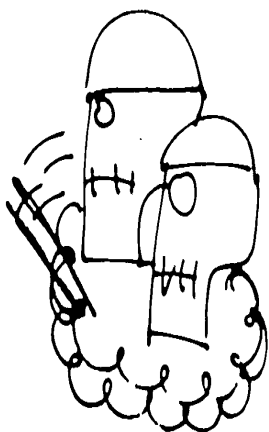

ποσοστό τους ήταν κάτω του 5%. Στα μέσα του '90, τα κόμματα αυτά είχαν γίνει 15 και στο τέλος της δεκαετίας η μέση εκλογική τους δύναμη έφτανε πια το 9,73%. Επρόκειτο για διπλασιασμό που σημειωνόταν σε εποχές «ευμάρειας». Για να το πούμε και αντίστροφα: Παρά την ένταση της οικονομικής κρίσης, το βρετανικό BNP δεν κατάφερε πέρσι να μπει καν στη Βουλή, ενώ παρά τις κατά καιρούς επιτυχίες της, η πολωνική Ακροδεξιά χαρακτηρίζεται μέχρι σήμερα από τους επισφαλείς σχηματισμούς της.

Η απουσία μοναδικής εξηγητικής αρχής, η πολυσημία και η ρευστότητα του ακροδεξιού κομματικού φαινομένου έχουν να κάνουν σε μεγάλο βαθμό με τη ρευστότητα και την ιδιοτυπία των βασικών ιδεολογικών του «τόπων»: του εθνικισμού, του ρατσισμού, της αντίθεσης στη δημοκρατία και της απαίτησης για ισχυρό κράτος. Χαρακτηριστικός είναι ο μετασχηματισμός του προπολεμικού φυλετικού ρατσισμού σε πολιτισμικό — τουλάχιστον σε ό,τι αφορά τις εκλογικά επιτυχεστέρες εκδοχές της ευρωπαϊκής Ακροδεξιάς. Για τις τελευταίες, είναι προφανές ότι άλλη βαρύτητα έχει στη Δύση το μεταναστευτικό (βασική πρώτη «ύλη» του ρατσισμού στις χώρες υποδοχής) και άλλη οι μειονότητες (που στην Ανατολική Ευρώπη «απειλούν» την καθαρότητα

αυτοκρατοριών και τα σύνορά τους υπήρξαν από δεκαετίες διαφιλονικούμενα.

Η ίδια ρευστότητα αφορά σήμερα την απαίτηση για «ισχυρό κράτος» και, κυρίως, την τοποθέτηση απέναντι στην οικονομική κρίση. Μέχρι προ δεκαετιών, το γαλλικό Εθνικό Μέτωπο υπερασπιζόταν το νεοφιλελευθερισμό από κοινού με το «νόμο και την τάξη»: τα τελευταία χρόνια καταγγέλλει την «παγκοσμιοποίηση», το Ευρωσύνταγμα και το ευρώ, διότι διαβρώνουν τις παραδοσιακές κοινότητες και απειλούν τις πνευματικές αξίες. Οι θριαμβεύσαντες πρόσφατα Αληθινοί Φινλανδοί, παρά το 19% και τις 39 στις 200 έδρες, αποσύρθηκαν προ ημερών από τις διαπραγματεύσεις για το νέο κυβερνητικό συνασπισμό, λόγω της αντίθεσής τους στην έγκριση του δανεισμού της Πορτογαλίας από την ΕΕ, την ΕΚΤ και το ΔΝΤ. Στην Αυστρία, το ακροδεξιό και εθνικιστικό Κόμμα των Ελευθέρων (FPÖ) του Χάιντς-Κρίστιαν Στράχε —σκληρότερη εκδοχή του Χάιντερ— εμφανίζεται δημοσκοπικά στο 29% (έναντι του 17,5% στις προηγούμενες εκλογές), μεταξύ άλλων και γιατί αρνείται κατηγορηματικά την παροχή οικονομικής βοήθειας προς την Ελλάδα. Στα καθ' ημάς, το ΛΑΟΣ επιχειρεί να αποβάλει τη ρετσινιά του ακροδεξιού και να πάρει πάση θυσία μέρος σε κυβερνητικό σχήμα, ταυτιζόμενο εκ περιτρο-

Οι φασίστες τρομοκρατούν, ώρα να τους σταματήσουμε!

αλληλεγγύη

Αν και οι αριθμοί δεν λένε πάντα την αλήθεια, αυτή τη φορά ίσως μπορούν να συνοψίσουν την κατάσταση που έχει δημιουργηθεί στο κέντρο της Αθήνας. Η ανακοίνωση των Γιατρών του Κόσμου ότι έχουν περιθάλψει τουλάχιστον πεντακόσιους μετανάστες που έχουν πέσει θύματα ρατσιστικών επιθέσεων δείχνει την έκταση που

την Αστυνομία. Οι 150 τραμπούκοι της Χρυσής Αυγής και των παραφυάδων της δεν θα μπορούσαν να κάνουν το σιδηρόδρομο χωρίς τη διαρκή προστασία ΜΑΤ και των λοιπών ειδικών αστυνομικών δυνάμεων. Σε όλες τις επιθέσεις των φασιστών οι αστυνομικοί ήταν (και είναι) παρόντες, ενώ οι μόνες περιπτώσεις όπου επεμβαίνουν είναι όταν οι παρακρατικοί κινδυνεύουν από τους αντιφασίστες, όπως

όλων προκαλείται από το θρυμματισμό του κοινωνικού ιστού, την έκρηξη της φτώχειας και της ανεργίας, τη διάλυση των όποιων μηχανισμών πρόνοιας και κοινωνικής προστασίας, τη σταθερή συμπίεση της Αστυνομίας με την επιχειρηματικότητα της ηρωίνης και της σωματεμπορίας. Με απλά μέτρα κοινωνικής αλληλεγγύης, τα πράγματα θα μπορούσαν να είναι πολύ καλύτερα. Στην

έχει πάρει η φασιστική τρομοκρατία.

Τα γεγονότα είναι λίγο πολύ γνωστά, οπότε δεν χρειάζεται να τα παρουσιάσουμε εκτενώς: Μετά τη βάρβαρη δολοφονία ενός 44χρονου Έλληνα στη συμβολή Ηπείρου και Πατησίων από μετανάστες, η Χρυσή Αυγή και άλλες παρακρατικές συμμορίες εξαπολύουν πραγματικό πογκρόμ εναντίον των μεταναστών που ζουν στην περιοχή, με αποτέλεσμα την εξίσου άγρια πολιτική δολοφονία ενός μετανάστη από το Μπαγκλαντές (του οποίου δεν θα μάθουμε όχι μόνο τους δολοφόνους, αλλά ούτε καν το όνομά του), τον τραυματισμό εκατοντάδων μεταναστών (ο συνολικός αριθμός υπερβαίνει αυτό που ανακοίνωσαν οι Γιατροί του Κόσμου, μιας και πολλά θύματα φοβούνται να προστρέξουν για βοήθεια), καθώς και την καταστροφή αρκετών καταστημάτων που ανήκουν σε μετανάστες. Επειδή για τους αναγνώστες και τις αναγνώστριες του Δελτίου Θεάλλης είναι αυτονόητη η πολιτική και ηθική καταδίκη της φασιστικής βίας, θα ήταν προτιμότερο να επικεντρωθούμε σε ορισμένα ζητήματα που απασχόλησαν το διάλογο γύρω από το ζήτημα:

Οι φασίστες δεν είναι γενικά κίνημα, αλλά παρακρατικός μηχανισμός που δρα σε πλήρη σύμπτωση και συνεννόηση με

έγινε όταν τους πήρε στο κυνήγι η περιφρούρηση της Villa Amalias. Επομένως, καλό θα ήταν πριν προχωρήσουμε σε διάφορες κοινωνιολογικές αναλύσεις, να θυμόμαστε ότι η άνοδος της ξενοφοβίας δεν ταυτίζεται κατ' ανάγκη με την έκρηξη της φασιστικής τρομοκρατίας. Για τη δεύτερη, βασικό στοιχείο είναι η συνδρομή του κρατικού μηχανισμού που επιδιώκει να μετατρέψει τους μετανάστες σε αποδιοπομπαίους τράγους της κρίσης και να αλλάξει την πολιτική ατζέντα, προτάσσοντας το θέμα της «ασφάλειας» σε βάρος του Μνημονίου και της φτώχειας.

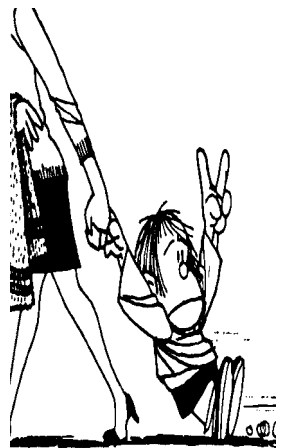
Δεν μπορούμε να κλείνουμε τα μάτια στα πολύ σοβαρά προβλήματα του κέντρου της Αθήνας (και όχι μόνο). Αν και είναι αλήθεια ότι τα ΜΜΕ υπερβάλλουν στην περιγραφή της κατάστασης, εντούτοις είναι στρουθοκαμηλισμός το να μην αναφερόμαστε στη ραγδαία άνοδο αντικοινωνικών και εγκληματικών συμπεριφορών. Δεν μπορούμε να κρυβόμαστε από την πραγματικότητα. Ωστόσο, εκεί που πρέπει να είμαστε ανυποχώρητοι και να δώσουμε σκληρή ιδεολογικοπολιτική μάχη είναι για τα αίτια της κατάστασης που έχει δημιουργηθεί. Όχι, δεν ευθύνονται οι μετανάστες για την άνοδο της αντικοινωνικής παραβατικότητας. Ο πόλεμος όλων εναντίον

εποχή όμως του Μνημονίου, ακόμα και το ελάχιστο που θα μπορούσε να περιορίσει την ανέχεια θεωρείται περιττό και σπατάλη.

Όσο πρέπει να κατανοούμε τα προβλήματα των γειτονιών άλλο τόσο θα πρέπει να είμαστε άτεγκτοι με τους κατοίκους που επιλέγουν να υποστηρίξουν έμμεσα ή άμεσα τη Χρυσή Αυγή. Πρέπει να γίνει σαφές ότι η Χρυσή Αυγή δεν είναι γενικά ένα κόμμα σαν όλα τα άλλα. Πρόκειται για παρακρατική συμμορία μαχαιροβγαλτών και επομένως όποιος την υποστηρίζει ή την ανέχεται διαβαίνει τον Ρουβίκωνα και περνάει στους θιασώτες του Ολοκαυτώματος. Είναι κρίσιμης πολιτικής σημασίας να μπει φραγμός στην προϊούσα επιχείρηση νομιμοποίησης της Χρυσής Αυγής και παρουσίασής της ως νορμάλ πολιτικό κόμμα. Αν περάσει αυτή η προσπάθεια, τότε ανοίγει ο δρόμος για τα χειρότερα.

Ο φασισμός δεν θα υποχωρήσει με παρακάλια. Όσο σημαντικός είναι ο αντιφασιστικός λόγος άλλο τόσο είναι ουσιώδες το να μην τους αφήσουμε το δρόμο. Και σε αυτή την κατεύθυνση πρέπει να πάρουμε όλα τα πολιτικά αναγκαία μέτρα.

Γιάννης Αλμπάνης

Διαχείριση των σκουπιδιών

Κοινωνικές, περιβαλλοντικές και οικονομικές πλευρές

Είμαστε μια κοινωνία που βασικά παράγει... σκουπίδια; Εν μέρει, ναι. Η σύνδεση της ανάπτυξης με την κατανάλωση, ιδιαίτερα μετά τα μέσα του 20ου αιώνα, η άνοδος του βιοτικού επιπέδου στο δυτικό κόσμο, η αστικοποίηση, η είσοδος του πλαστικού και των προϊόντων μίας χρήσης, η ταύτιση της κατανάλωσης με την κοινωνική καταξίωση οδήγησαν σταδιακά σε κοινωνίες που παράγουν πολλά, πάρα πολλά σκουπίδια.

Στην Ελλάδα το ζήτημα αναδείχθηκε σε μείζον πολιτικό και κοινωνικό πρόβλημα, αφού τόσο η κεντρική εξουσία όσο και οι τοπικές αρχές καθυστέρησαν εγκληματικά να το συμπεριλάβουν στις προτεραιότητές τους.

Οι όποιοι σχεδιασμοί, ακόμα και οι πιο πρόσφατοι, περιορίστηκαν στην χωροθέτηση ΧΥΤΑ (Χώρος Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων) ή ΧΥΤΥ (Χώρος Υγειονομικής Ταφής Υπολειμμάτων) και δεν προχώρησαν στην εκπόνηση ολοκληρωμένων εναλλακτικών σχεδίων που θα μειώσουν τον όγκο των απορριμμάτων που τελικά θάβονται, και άρα την ανάγκη για χώρους ταφής (π.χ., ο Περιφερειακός Σχεδιασμός Διαχείρισης Απορριμμάτων Αττικής). Αποτέλεσμα, οι αντιδράσεις κατοίκων σε πολλές περιοχές όπου χωροθετούνται σύγχρονες «χωματερές». Και δικαιολογημένα, αφού κανείς δεν θέλει μια «Φυλή» στην αυλή του. Η έλλειψη εμπιστοσύνης στους σχεδιασμούς, όταν μάλιστα γίνονται κεντρικά, χωρίς να λαμβάνουν υπόψη τις τοπικές ιδιαιτερότητες και την άποψη της τοπικής κοινωνίας, είναι φυσικό να οδηγεί σε ολική άρνηση οποιασδήποτε πρότασης.

Το ακόμα μεγαλύτερο πρόβλημα είναι λοιπόν ότι ενώ υπάρχουν εναλλακτικές προτάσεις και

έχουν εφαρμοστεί με επιτυχία, επιλέγονται οι πιο ακριβές και λιγότερο περιβαλλοντικά φιλικές. Και αυτό γιατί τα σκουπίδια, που κανείς δεν τα θέλει στην «αυλή του», έχουν αξία και μάλιστα μεγάλη. Ενδεικτικό είναι ότι στη χώρα μας η ανακύκλωση μετάλλου είναι παραδοσιακά πολύ υψηλή, αφού «απασχολεί» εκατοντάδες ανθρώπους (ρομά, μετανάστες κ.ά.).

Εναλλακτική διαχείριση

Οι προτάσεις εναλλακτικής διαχείρισης διέπονται πάντα από την αρχή «να παράγουμε λιγότερα σκουπίδια». Όντως, και μόνο οι συσκευασίες είναι τεράστιος όγκος. Με την επαναχρησιμοποίηση περιορίζουμε τις τεράστιες ποσότητες των προϊόντων που καταλήγουν στις χωματερές, ενώ θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για πολλά χρόνια ακόμα: έπιπλα, ρούχα, «λευκές» συσκευές, ηλεκτρονικά, βιβλία, μουσική. Κέντρα μεταποίησης και κοινωνικές επιχειρήσεις συγκεντρώνουν και διαχειρίζονται αντικείμενα και συσκευές. Τέτοιες πρακτικές δεν είναι άγνωστες στην Ελλάδα: από τον πιο πρόσφατο Σκόρο και την ομάδα Athensfreecycle μέχρι τα παραδοσιακά υπαίθρια παζάρια στο Σχιστό και το Θησείο.

Το 35% των σκουπιδιών μας

είναι τα λεγόμενα «πράσινα απορρίμματα», κοινώς, τα υπολείμματα από φρούτα και λαχανικά (πλην των μαγειρεμένων και ζωικών). Με τη διαδικασία της οικιακής κομποστοποίησης μετατρέπονται σε πολύ καλής ποιότητας λίπασμα. Αυτά τα σκουπίδια, μαζί με τα μαγειρεμένα και ζωικά αποφάγια και τα κλαδέματα των δέντρων, μπορούν επίσης να μετατραπούν σε λίπασμα σε μονάδες μηχανικής κομποστοποίησης σε επίπεδο δήμου. Τα υπόλοιπα, κυρίως οι συσκευασίες, ανακυκλώνονται: χαρτί και χαρτόνι συλλέγονται χωριστά και μπορούν να ανακυκλωθούν χωρίς περαιτέρω διαχωρισμό. Όλες οι υπόλοιπες συσκευασίες μαζεύονται χωρία από τα υπόλοιπα σκουπίδια, ή χωρίζονται στα βασικά υλικά τους (γυαλί/αλουμίνιο/πλαστικό) και χρησιμοποιούνται στις αντίστοιχες βιομηχανίες. Ακόμα και αν δεν γίνει διαχωρισμός ανά υλικό, οι συσκευασίες (πλην χαρτιού) καταλήγουν σε κέντρα διαλογής που μπορεί να είναι αποκεντρωμένα και μικρής έκτασης.

Απαραίτητα, τέλος, είναι τα προγράμματα εναλλακτικής διαχείρισης για επικίνδυνα σκουπίδια όπως ηλεκτρονικές και ηλεκτρικές συσκευές, μπαταρίες, μπάζα, ελαστικά, μαγειρικά λάδια κ.λπ. Τελικά, ένα ελάχιστο ποσοστό των σκουπιδιών μας (έως και 5%) καταλήγει να πρέπει να ταφεί σε πραγματικούς ΧΥΤΥ. Αντίστοιχα και πιο περίπλοκα συστήματα εφαρμόζο-

νται στη βιομηχανία (χημική/πετρελαϊκή/τροφίμων/φαρμάκων/ραδιενεργών κ.λπ.), τα νοσοκομεία και τους μεγάλους παραγωγούς σκουπιδιών (εμπορικά, εστιατόρια, ξενοδοχεία).

Καύση

Ο σημερινός σχεδιασμός για την Ελλάδα αντί των παραπάνω, περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων προβληματικών σχεδίων, την καύση των απορριμμάτων, τεχνολογία πανάκριβη (τεράστιο κατασκευαστικό και λειτουργικό κόστος, τριπλάσιο εκείνου της εναλλακτικής διαχείρισης), ξεπερασμένη και με σημαντικούς κινδύνους για το περιβάλλον και τη δημόσια υγεία. Είναι ειρωνεία που στη χώρα μας βαφτίστηκε «καθαρή» τεχνολογία και επιδοτείται ως ανανεώσιμη πηγή ενέργειας, παρόλο που δεν εξαφανίζει τα σκουπίδια, αλλά τα μετατρέπει σε τοξική στάχτη — πολύ πιο επικίνδυνη από το πλαστικό κουτάκι— ενώ εκλύονται διοξίνες στην ατμόσφαιρα. Στην πραγματικότητα, προϋποθέτει την ύπαρξη ειδικών χωματερών, με πολύ αυστηρές προδιαγραφές για να ελαχιστοποιείται ο κίνδυνος να διαχυθεί στο περιβάλλον (έδαφος, νερό). Σε κάθε περίπτωση, πρόκειται για τεχνολογία που, για να είναι οικονομικά βιώσιμη, απαιτεί τεράστιες ποσότητες σκουπιδιών, μπλοκάροντας ουσιαστικά τη μείωση και την ανακύκλωση.

Ερμιόνη Φρεζούλη

Κάτι τρέχει... με την Κερατέα

Ο τετράμηνος υποδειγματικός αγώνας των κατοίκων της Κερατέας ενάντια στην εγκατάσταση ΧΥΤΑ στην περιοχή δεν ήταν μόνο η πρώτη εστία αντίστασης σε καιρό Μνημονίου, αλλά άνοιξε και μια μεγάλη συζήτηση για τη διαχείριση των σκουπιδιών. Είναι πλέον κοινός τόπος ότι υπάρχουν μέθοδοι (ανακύκλωση, κομποστοποίηση κ.λπ.) φτηνές και οικολογικές, που μειώνουν πολύ τον όγκο των σκουπιδιών. Το πρόβλημα είναι ότι δεν συμφέρουν εργολάβους και επιχειρηματίες που βγάζουν πολλά χρήματα από την ιδιωτικοποίηση της διαχείρισης των σκουπιδιών και από την εισαγωγή τεχνολογιών πανάκριβων και περιβαλλοντικά επικίνδυνων, όπως η καύση. Και, φυσικά, δεν βολεύουν την κυβέρνηση, που είναι πλήρως ευθυγραμμισμένη με τις εντολές των εργολάβων και προσπάθησε να τις επιβάλει με τη βία στην Κερατέα. Μόνο που δεν της πέρασε... Δυστυχώς, ο αγώνας των κατοίκων κινδυνεύει τελικά να υποταχθεί σε αυτά τα σχέδια, με ευθύνη αυτών που ηγούνται στο Δήμο και στο Συντονιστικό Αγώνα. Ό,τι έχει ανακοινωθεί ως τώρα

είναι σε κατεύθυνση άλλη από αυτά που διεκδικούσαν οι κάτοικοι, περιλαμβάνοντας χωματερή αλλά και ένα «μυστήριο» εργοστάσιο προηγμένης τεχνολογίας, όπως λένε, χωρίς να ανακοινώνεται ποια τεχνολογία είναι αυτή. Επιπλέον, μιλάνε για ποσότητες σκουπιδιών που δεν θα είναι μόνο της περιοχής. Οι κάτοικοι, πάντως, δεν φαίνονται διατεθειμένοι να αφήσουν τον αγώνα τους να πάει χαμένος, παρ' όλο που ακόμα δεν έχουμε δει ούτε μια ανακοίνωση της Αριστεράς της περιοχής για τις δυσάρεστες εξελίξεις. Επικρατεί σιωπή...

Το Δίκτυο διοργάνωσε στις 25 Μαΐου συζήτηση για το θέμα, στην κατάληψη της Τσαμαδού 15, με συμμετοχή κατοίκων της Κερατέας. Τη συζήτηση άνοιξαν ο Τάσος Κεφαλάς από την Πρωτοβουλία Συννενόησης για τη Διαχείριση των Σκουπιδιών και η Ερμιόνη Φρεζούλη από το Δίκτυο για τα Πολιτικά και Κοινωνικά Δικαιώματα. Κάτοικοι που συμμετείχαν στον αγώνα έκαναν πλήρη ενημέρωση και το θέμα μένει ανοικτό.

Κυριακή Κλοκίτη

Δεν είναι πράσινη, δεν είναι φθηνή, δεν είναι ανεξάντλητη, είναι πυρηνική

Είκοσι πέντε χρόνια μετά την τραγωδία στο Τσέρνομπιλ της Ουκρανίας, το πυρηνικό ατύχημα στη Φουκουσίμα της Ιαπωνίας στις 11 Μαρτίου 2011 επιβεβαιώνει με τον οδυνηρότερο τρόπο ότι ίδια είναι τα πυρηνικά, δυτικά και σοβιετικά, όχι μόνο ως προς τους αδιαμφισβήτητους τεράστιους κινδύνους που εγκυμονούν για την υγεία και το περιβάλλον, αλλά και ως προς το καλοσημμένο παιχνίδι οικονομικής κυριαρχίας και κοινωνικού ελέγχου που εξυπηρετούν.

Η ιαπωνική κυβέρνηση και η διαχειρίστρια εταιρεία TEPCO, μετά τις δακρύβρεχτες συγγνώμες για το τραγικό γεγονός, εδώ και δύο μήνες, ως αντάξιοι εκπραστές των συμφερόντων και των πρακτικών του πανίσχυρου πυρηνικού λόμπι, πληροφορούν με το σταγονόμετρο, αποκρύπτουν ή συγκαλύπτουν:

- Τη σοβαρότητα της κατάστασης – σταδιακά, όλοι οι φόβοι επιβεβαιώνονται: Η τήξη του πυρήνα των αντιδραστήρων δεν αποφεύχθηκε, το ατύχημα κατατάσσεται στη μέγιστη βαθμίδα επικινδυνότητας 7 (από την αρχική 5), η αρχική ζώνη εκκένωσης ακτίνας 20 χλμ. επεκτείνεται και ζητείται οι κάτοικοι πιο απομακρυσμένων περιοχών να βρίσκονται σε ετοιμότητα εκκένωσης, τα επίπεδα ραδιενέργειας στο έδαφος, τη θάλασσα, το νερό ξεπερνούν κατά πολύ τα επιτρεπτά όρια κ.λπ.
- Τις συνέπειες – πλην των επιτόπου ακαριαίων θανάτων τριών εργαζομένων, δεν γίνεται αναφορά στις, σε βάθος χρόνου, καρκινογενέσεις και γενετικές μεταλλάξεις, στη μόλυνση του αέρα, του νερού και των τροφίμων, την εκκένωση περιοχών και την αναγκαστική μεταγκατάσταση με ό,τι αυτό συνεπάγεται κ.λπ.
- Τις ευθύνες - ήδη δύο χρόνια πριν, η TEPCO είχε λάβει προειδοποιήσεις πως οι πυρηνικοί αντιδραστήρες και τα συστήματα ασφαλείας της Φουκουσίμα δεν επαρκούσαν

για τον ακραίο σεισμό που τελικά έγινε, ότι στις εγκαταστάσεις της Φουκουσίμα λειτουργούσαν κρυφά και παράνομα αποθήκες παλιών χρησιμοποιημένων πυρηνικών ράβδων κ.ά.

Στο πλευρό τους τάσσονται οι πυρηνικοί κολοσσοί Γαλλία, ΗΠΑ, Βρετανία, προκειμένου να διασωθεί το γόητρο της πυρηνικής βιομηχανίας, να καθησυχάσουν τις διαμαρτυρίες (τεράστιες διαδηλώσεις πραγματοποιήθηκαν σε Γερμανία, Βρετανία, Ιαπωνία κ.ά.) και να εξοικειωθεί ο πληθυσμός με τη νέα δραματική κατάσταση που διαμορφώνεται. Συγχρόνως, βέβαια, ανταγωνίζονται για τα αμύθητα συμβόλαια τεχνονομίας για την αποκατάσταση των ζημιών, την ισχυροποίηση της θέσης τους στην παγκόσμια πυρηνική αγορά, την ενίσχυση της γεωπολιτικής τους επιρροής. Αφελώς(!) κομπάζουν ότι το δικό τους τεχνολογικό επίπεδο και τα ανώτερα μέτρα ασφαλείας θα είχαν αποτρέψει παρόμοια καταστροφή – αποσιωπώντας εσκεμμένα το σχεδιαστικό απρόβλεπτο ακραίων φυσικών φαινομένων αλλά και ανθρώπων χειρισμών.

Με αντίστοιχες πρακτικές συγκαλύψης έχουν αντιμετωπίσει τα τουλάχιστον 99 πυρηνικά ατυχήματα, στρατιωτικά και πολιτικά, που έχουν καταγραφεί παγκοσμίως από το 1952 έως το 2009 (και τα παραλίγο ατυχήματα δεν είναι λίγα - μόνο το 2010 στις ΗΠΑ, 14 συμβάντα αποφεύχθηκε την τελευταία στιγμή να μετατραπούν σε ατυχήματα). Αν και τεχνηέντως αποκρύπτεται από το πυρηνικό λόμπι, δεν είναι μόνο η περίπτωση ατυχήματος που καθιστά επικίνδυνη την πυρηνική ενέργεια, καθώς και στην κανονική λειτουργία του συνολικού κύκλου των πυρηνικών καυσίμων (εξόρυξη, εμπλουτισμός, παραγωγή ρεύματος, διαχείριση-μεταφορά-αποθήκευση αποβλήτων, αποξήλωση εγκαταστάσεων) εκπέμπεται ραδιενέργεια, με βλαβερές συνέπειες σε ανθρώπους και περιβάλλον.

Η απόκτηση και χρήση πυρηνικής τεχνολογίας, προφανώς,

δεν σχετίζεται μόνο με την κάλυψη ενεργειακών αναγκών, που θα μπορούσαν να αντιμετωπιστούν με ήπιες μορφές ενέργειας, αλλά αποτελεί εφελτήριο για την υλοποίηση προγραμμάτων πυρηνικών όπλων. Άλλωστε, οι ενεργειακοί πυρηνικοί σταθμοί μπορούν εύκολα να μετατραπούν σε πολεμικά οπλοστάσια, καθώς διαθέτουν και την αναγκαία πρώτη ύλη και την απαραίτητη τεχνονομία. Από τη δεκαετία του 1950 έως σήμερα, πυρηνική βιομηχανία και παγκόσμιες υπερδυνάμεις, στο όνομα του κέρδους και της κυριαρχίας, παραβλέπουν ή/και υποβαθμίζουν τις ανεξέλεγκτες και μακροχρόνιες κοινωνικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις της πυρηνικής ενέργειας, ενώ, σε μεγάλο βαθμό, μετακυλίνουν το τεράστιο χρηματικό κόστος στους κρατικούς προϋπολογισμούς, τελικά, δηλαδή, στους λαούς. Παράλληλα, δαπανώντας υπέρογκα ποσά δισ. δολαρίων για τη δωροδοκία και τη διαφθορά των πολιτικών αλλά και των πρόθυμων να συναινέσουν ακαδημαϊκών και πρώην οικολόγων (όπως ο Πάτρικ Μουρ, συνιδρυτής της Greenpeace) εξυπηρετούν τη διαπλοκή που τους εξασφαλίζει την πολυπόθητη μυστικότητα, τη συγκαλυψη ευθυνών, την προστασία και ασυλία από τους διεθνείς οργανισμούς πυρηνικής ενέργειας, την παραπλανητική προπαγάνδα και τον κοινωνικό έλεγχο.

Όλα αυτά μας τοποθετούν για άλλη μια φορά στο πλευρό του

αντιπυρηνικού κινήματος που, αν και γνώρισε μεγάλες δόξες δίνοντας πολύ σημαντικούς αγώνες ήδη από τη δεκαετία του '60, τα τελευταία χρόνια βρίσκεται σε ύφεση. Στην Ευρώπη παραμένει δραστήριο κυρίως στη Γερμανία και τη Γαλλία και εκφράζεται με κινητοποιήσεις για αποτροπή της μεταφοράς των πυρηνικών αποβλήτων με τρένα, που πάντα αντιμετωπίζονται με βία και καταστολή, όπως άλλωστε και στην Ελλάδα οι μαζικές διαδηλώσεις για το Τσέρνομπιλ. Το πρόσφατο πυρηνικό ατύχημα στη Φουκουσίμα δεν αφήνει περιθώρια για εφησυχασμούς. Αριστερά και ανταγωνιστικό κίνημα οφείλουμε να διεκδικήσουμε την οριστική απαλλαγή από κάθε μορφή πυρηνικών, εμπορικών και πολεμικών, και να παλέψουμε για να αποκατασταθούν καλοκρυμμένες αλήθειες:

- Το τεράστιο κόστος εγκατάστασης και αποξήλωσης των πυρηνικών σταθμών.
- Οι εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα κατά την εξόρυξη του μεταλλεύματος, την κατασκευή και απομάκρυνση των εγκαταστάσεων, που παραβλέπονται και από την ενεργειακή πολιτική της ΕΕ, για να ενταχθεί η πυρηνική ενέργεια στις «πράσινες» τεχνολογίες.
- Τα εκατοντάδες χρόνια ημιζωής των ραδιενεργών αποβλήτων.
- Οι καταναλισκόμενες ποσότητες νερού στους πυρηνικούς αντιδραστήρες, που καθιστούν την πυρηνική την περισσότερο υδροβόρα βιομηχανία.
- Η αναμενόμενη εξάντληση των αποθεμάτων ουρανίου.

Τα παραπάνω αποδεικνύουν ότι η πυρηνική ενέργεια δεν είναι φθηνή, δεν συντελεί στην αποφυγή του φαινομένου του θερμοκηπίου και της κλιματικής αλλαγής, δεν εγγυάται ενεργειακή επάρκεια. Είναι ένα πανίσχυρο όπλο μαζικής καταστροφής, που συγκεντρώνεται στα χέρια των ισχυρών του πλανήτη και χρησιμοποιείται για την εδραίωση των γεωπολιτικών και οικονομικών συμφερόντων τους.

Λίνα Κυργιαφίνη

Ενάντια στο ρατσισμό

Νομιμοποίηση όλων των

Η πολιτική «μηδενικής ανοχής» στη μετανάστευση που έχουν υιοθετήσει οι κυβερνήσεις των τελευταίων χρόνων έχει βάση την άρνηση νομιμοποίησης των μεταναστών και μεταναστριών που ζουν και εργάζονται στην Ελλάδα, τη σε μηδενικά ποσοστά παροχή πολιτικού ασύλου στους πρόσφυγες και, ταυτόχρονα, την ανάθεση διαχείρισης του μεταναστευτικού ζητήματος στους κατασταλτικούς μηχανισμούς. Η αντίληψη, που μέχρι πρότινος μονοπωλούσε η Ακροδεξιά, ότι η μετανάστευση συνιστά εθνικό κίνδυνο και απειλή για τους γηγενείς έχει καταστεί σήμερα κυρίαρχος λόγος περί μετανάστευσης στην Ευρώπη. Ακολουθώντας, οι πολιτικές που εφαρμόζονται αποσκοπούν σε μια υποτιθέμενη αποθάρρυνση των μελλοντικών μεταναστών και αποτυπώνονται στο κλείσιμο των διαδικασιών απόδοσης δικαιωμάτων παραμονής και εργασίας σε μετανάστες χωρίς χαρτιά και στην επέκταση των πειθαρχικών και αποτρεπτικών μέσων: επιβολή πολύμηνης κράτησης, μαζικές απελάσεις, βιομετρική καταγραφή και έλεγχος, επιχειρήσεις της ευρωπαϊκής συνοριοφυλακής Frontex και εξαγωγή των συνοριακών ελέγχων στις γειτονικές χώρες της ΕΕ.

Η αποτροπή της μετανάστευσης και η αποθάρρυνση των μεταναστών και προσφύγων μέσω μιας πολιτικής εξαίρεσης δικαιωμάτων και δέσμευσης της καταστολής έχει αποδειχθεί αδιέξοδη και επικίνδυνη, όχι μόνο για τους βαλλόμενους και κατά χιλιάδες σκοτωμένους στα σύνορα μετανάστες και μετανάστριες, αλλά για ολόκληρη την κοινωνία. Ιδιαίτερα στις συνθήκες που δημιουργεί η οικονομική κρίση και η επίθεση στα δικαιώματα των εργαζομένων, ο κύκλος της ανεργίας, της φτώχειας και του αποκλεισμού έχει ανοίξει δραματικά, τόσο για τους ντόπιους όσο και για τους μετανάστες και τις μετανάστριες. Ο ρατσισμός, η κύρια ιδεολογία ενδοταξικού διαχωρισμού και απόκρυψης των διαδικασιών εκμετάλλευσης και καταπίεσης, καθίσταται πειστική σε ευρύτερα τμήματα της κοινωνίας, καθώς μπορεί να αυτοεπιβεβαιώνεται μέσα σε αυτό τον κύκλο αποκλεισμού και απόγνωσης, ανασφάλειας και μαζικής αντιμεταναστευτικής προπαγάνδας. Και καθώς ο κύκλος θα σπάσει μόνο με την αντίσταση και την αλληλεγγύη των καταπιεσμένων, κανείς δεν

μπορεί να υπεκφεύγει: Για τους κυρίαρχους, ο ρατσισμός αποτελεί ιδανικό εργαλείο κοινωνικής χειραγώγησης, η βάση για την ανάπτυξη των πολιτικών του φόβου και της στοχοποίησης του αντιρατσιστικού κινήματος και της Αριστεράς βάσει των «θεωριών των άκρων». Κατά συνέπεια, το μεταναστευτικό ζήτημα, παρά την υποχώρηση τμήματος των επίσημων δικαιωματικών οργανώσεων, αλλά και (μικρών ευτυχώς) κομματιών της Αριστεράς από την υπεράσπιση των δικαιωμάτων των χωρίς χαρτιά μεταναστών, αποτελεί κεντρικό πολιτικό διακύβευμα, είναι αναπόσπαστο τμήμα του κοινωνικού ζητήματος σήμερα, ενώ ο μοναδικός δρόμος αριστερής τοποθέτησης είναι η επιδίωξη της ενότητας και κοινής πάλης των ντόπιων και των αλλοδαπών εργαζομένων. Σε αυτές τις συνθήκες, και έπειτα από το μεγαλύτερο ρατσιστικό πογκρόμ των τελευταίων χρόνων στο 6ο διαμέρισμα της Αθήνας τον περασμένο Μάη, δεν μπορεί κανείς να μην αναγνωρίσει ότι ο ρατσισμός δεν απειλεί μόνο τους μετανάστες, αλλά κάθε αγωνιζόμενο τμήμα της κοινωνίας. Ότι η ρατσιστική βία έχει

Όταν ζητήθηκε από τον αστυνομικό διευθυντή Θεσπρωτίας να σχολιάσει το γεγονός της συγκέντρωσης μεγάλου αριθμού άστεγων μεταναστών χωρίς χαρτιά στην Ηγουμενίτσα, απάντησε τα εξής: «Αυτό που χρειάζεται πραγματικά να γίνει είναι περισσότερα κέντρα κράτησης (...) άλλωστε η κράτηση είναι ένα είδος βοήθειας (...) τουλάχιστον έχουν ένα ζεστό μέρος να περάσουν τη νύχτα τους». Οι παραπάνω δηλώσεις είναι ενδεικτικές του πώς η καταστολή υποκαθιστά την έλλειψη υποδομών υποδοχής ή, πιο συγκεκριμένα, την ανυπαρξία μεταναστευτικής πολιτικής στην Ελλάδα.

Όταν ολόκληρο το ευρωπαϊκό ενδιαφέρον για τη μετανάστευση εξαντλείται στον έλεγχο της μετακίνησης αυτών που μεταναστεύουν, όταν όλες οι προσπάθειες γίνονται ώστε αυτοί οι τελευταίοι να «συγκρατούνται» με οποιονδήποτε τρόπο και με την ενεργοποίηση μιας ολόκληρης βιομηχανίας κατασταλτικών μηχανισμών, είτε εκτός Σένγκεν είτε στις συνοριακές περιοχές της ΕΕ, σε κατάσταση απόλυτης ανελευθερίας, τότε πρακτικές διαχείρισης της επικαλούμενης «κρίσης» βαφτίζονται ευρωπαϊκές πολιτικές και δημιουργούν μια γεωγραφία βίας στις κοινωνίες τις οποίες ζούμε.

Η Ελλάδα συμμορφώνεται και η κυβέρνηση, προσπαθώντας να «εκσυγχρονίσει» την ανυπαρξία εθνικής μεταναστευτικής πολιτικής, προβαίνει σε μια μιντιακή τακτική εξαγγελιών για μηδενική ανοχή στην είσοδο και έξοδο των μεταναστών και άμεσες λύσεις με στόχο το

κλείσιμο συνόρων και το μπλοκάρισμα λιμανιών και αεροδρομίων.

Στους «φράχτες» του Έβρου

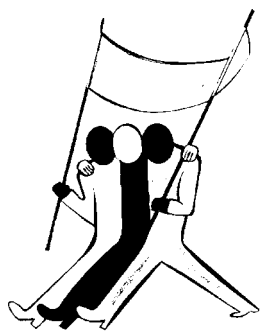
Από τις αρχές Νοεμβρίου η ομάδα ταχείας επέμβασης Rabbits της Frontex ελέγχει τα ελληνοτουρκικά σύνορα, που θεσμοθετούνται πλέον ως εξωτερικά ευρωπαϊκά σύνορα. Λίγους μήνες μετά, ο Παπουτσής αναγγέλλει τη δημιουργία φράχτη στον Έβρο με στόχο να αποτραπεί η μεταναστευτική ροή. Σχετικά πρόσφατα δημοσιεύματα μιλούν για δημιουργία νέων, ακόμα και πλωτών, κέντρων «ταυτοποίησης» και κράτησης μεταναστών. Είναι γεγονότα που κατά καιρούς πυροδοτούν καταστάσεις και φέρνουν το μεταναστευτικό ζήτημα στην επικαιρότητα.

Στα ελληνοτουρκικά σύνορα οι φράχτες υπάρχουν από καιρό, δεν ορίζουν σύνορα μη προσπελάσιμα στη «ροή» των μεταναστών, ορίζουν περιοχές αυθαιρέσις και εξαφάνισης δικαιωμάτων. Στον Έβρο, οι τόποι κράτησης μοιάζουν με αποθηκευτικούς χώρους και ο αριθμός των ανθρώπων που κρατούνται ξεπερνάει κατά πολύ τη χωρητικότητά τους. Εκεί, αυθαίρετα και χωρίς να λογοδοτούν πουθενά, οι

δυνάμεις της Frontex σε συνεργασία με τις ελληνικές αρχές, καταγράφουν ψευδείς ηλικίες και εθνικότητες, ώστε πολύ λιγότερα άτομα να έχουν το δικαίωμα πρόσβασης στις διαδικασίες ασύλου, νομιμοποιώντας έτσι την κράτηση όλο και περισσότερων αλλά και την απέλασή τους όταν αυτή είναι εφικτή. Τους τελευταίους μήνες σχεδόν όλοι οι Αφρικανοί καταγράφονται ως Νιγηριανοί και πολλοί Αφγανοί ως Ιρανοί, αναγνωρισμένοι πρόσφυγες απελαύνονται εν μία νυκτί και ανήλικοι κρατούνται για μήνες με την πρόφαση ότι δεν υπάρχουν ειδικές δομές υποδοχής. Ο Έβρος και η ευρύτερη περιοχή του δεν είναι άλλο από μια γκριζα ζώνη, όπου οποιαδήποτε ελευθερία αναστέλλεται στο όνομα του ελέγχου αυτού που έχει χαρακτηριστεί εξωτερικό σύνορο της Ευρώπης.

Στις «πύλες της Ευρώπης»

Στα λιμάνια «εξόδου», η τακτική που ακολουθείται είναι η αποθάρρυνση. Όπως πολύ χαρακτηριστικά ανακοίνωσε ο Παπουτσής στην Ηγουμενίτσα, «δεν θα φύγουν οι μετανάστες από εδώ εάν δεν συνειδητοποιήσουν ότι δεν τους επιτρέπουμε να φύγουν για την υπόλοιπη Ευρώπη».

και τις πολιτικές του φόβου

μεταναστών και μεταναστριών

υποκείμενο και δεν πηγάζει από «πραγματικά προβλήματα» των από κάτω. Ότι η υποτίμηση του φασισμού αφήνει ελεύθερο το πεδίο της εξάπλωσής του.

Το ερώτημα, ωστόσο, έχει τεθεί, καθαρό και εν πολλοίς εκβιαστικό. Το ερώτημα έχει τεθεί ακριβώς από εκείνους που η ζωή τους διαμορφώνεται από αυτή την έλλειψη επίσημων χαρτιών. Από τους 300 απεργούς πείνας, από τους χιλιάδες που οι πολιτικές απονομιμοποίησης τους στερούν στοιχειώδη δικαιώματα, τους οδηγούν στα κυκλώματα εργασιακής εκμετάλλευσης, τους επιβάλλουν ένα καθεστώς εξαίρεσης δικαιωμάτων, τους θέτουν υπό τη διαρκή απειλή της σύλληψης και απέλασης.

Η ιστορία των σύγχρονων μεταναστεύσεων καταδεικνύει ότι πάντοτε η καθημερινή, έμπρακτη διεκδίκηση των δικαιωμάτων, ως ζωντανή θέληση και κοινωνική σχέση, επέβαλε την παρουσία των μεταναστών στις δυτικές κοινωνίες, ανεξάρτητα από τον τρόπο εισόδου και του καθεστώτος παραμονής τους. Με άλλα λόγια, οι μετανάστες έρχονται για να

μείνουν, δικαιούνται να παραμείνουν και το δικαίωμά τους θεμελιώνεται στη βάση των πολλαπλών κοινωνικών δεσμών που διαμορφώνουν πρωτίστως με την εργασία τους, με την παρουσία και συμμετοχή τους στο δημόσιο χώρο, στις γειτονιές, στα σχολεία κ.ο.κ. Αυτός (και όχι οι κυρίαρχες αντιλήψεις πολιτισμικής σύγκρουσης και αφομοίωσης) είναι ο «μηχανισμός της ένταξης» των μεταναστών στις (αναπτυγμένες καπιταλιστικές) «κοινωνίες υποδοχής», ο οποίος αντανάκλα τόσο τη με δυσμενείς όρους ένταξη και την εθνικοποίηση της ταξικής εκμετάλλευσης, αλλά επίσης τη δυνατότητα διεκδίκησης των δικαιωμάτων που αποστερούνται, την κοινωνική τους κινητοποίηση ως ντε φάκτο πολιτών παρά τον αποκλεισμό τους από τα κοινωνικά και πολιτικά δικαιώματα.

Με αυτή την έννοια, η διεκδίκηση νομιμοποίησης για όλους τους μετανάστες και τις μετανάστριες όχι μόνο δεν αποτελεί μαξιμαλισμό, αλλά, αντίθετα, είναι κοινωνικό αίτημα και απολύτως εφαρμόσιμη πολιτική. Άλλωστε, οι τρεις διαδικασίες νομιμοποίησης από το

1997 έως και το 2005 υπήρξαν, παρά την περιοριστική και εισπρακτική τους λογική, οι μοναδικές θετικές ρυθμίσεις που διάνοιξαν το δρόμο υπέρβασης του αποκλεισμού και αναγνώρισης της μεταναστευτικής πραγματικότητας στην Ελλάδα.

Σήμερα, έξι χρόνια μετά την τελευταία διαδικασία νομιμοποίησης, με την ανεργία και τη φτώχεια, αλλά και τον εγκλωβισμό των μεταναστών στην Ελλάδα να έχουν οξυνθεί δραματικά, μια νέα, ανοιχτή διαδικασία νομιμοποίησης είναι απολύτως απαραίτητη. Γιατί είναι η μόνη απάντηση στα εγκληματικά αδιέξοδα της ελληνικής και ευρωπαϊκής μεταναστευτικής πολιτικής. Είναι η απαραίτητη προϋπόθεση για την καταπολέμηση της ανασφάλειας γηγενών και μεταναστών, για τον περιορισμό της αστυνομικής αυθαιρεσίας και των κάθε λογής κυκλωμάτων εκμετάλλευσης των μεταναστών και μεταναστριών. Και ταυτόχρονα είναι αίτημα και ζητούμενο για την ανάδυση της κοινωνικής αλληλεγγύης, την αντίσταση στο ρατσισμό και την ανάπτυξη των κοινών αγώνων και της ενότητας ντόπιων και μεταναστών εργαζομένων.

Γιώργος Μανιάτης

ανοχής, μια πολιτική διαρκούς καταστολής

Η περίπτωση της Πάτρας μάς έδειξε πώς το γκρέμισμα του αφγανικού καταυλισμού τον Ιούνιο του 2008 είχε αποτέλεσμα τη διασπορά του προσφυγικού πληθυσμού σε διάφορα σημεία της πόλης αλλά και σε ακτίνα χιλιομέτρων από αυτή. Σε ένα συνεχές κρυφό ανάμεσα στις αρχές και τους πρόσφυγες, οι αστυνομικές επιδρομές ενισχύθηκαν με στόχο να μη γίνονται ορατοί οι χωρίς χαρτιά σε δημόσιους χώρους στην πόλη και να οδηγούνται σε περαιτέρω εξαθλίωση.

Στην Ηγουμενίτσα τα τελευταία δύο χρόνια αυτό που θα μπορούσε να περιγράψει την κατάσταση που βιώνουν οι πρόσφυγες είναι η απόλυτη απομόνωση. Προσπαθώντας να μείνουν αδρατοι τις ώρες που δεν πλησιάζουν το λιμάνι, διασκορπίζονται στο βουνό και στα γύρω του λιμανιού χωριά. Τον τελευταίο χρόνο εντείνονται οι βίαιες επιθέσεις από την αστυνομία, οι κατά καιρούς και τόπους σκούπες, αλλά και διάφορα άλλα περιστατικά ρατσιστικών επιθέσεων. Το αποκορύφωμα ήταν μια πρόσφατη διαμαρτυρία στο λιμάνι που έγινε και με πρωτοβουλία του Δήμου και καλούσε την κυβέρνηση να δώσει άμεση λύση στο πρόβλημα της παρουσίας των ανθρώπων αυτών. Η διαμαρτυρία κατέληξε σε άνευ προηγουμένου κυνηγητό των μεταναστών από ομάδα των διαδηλωτών, με την απροκάλυπτη ανοχή της

αστυνομίας. Οι πρόσφυγες από εκείνη τη στιγμή βρίσκονται αποκλεισμένοι στο βουνό. Οι αρχές το έχουν περικυκλώσει, ενώ οι κάδοι σκουπιδιών, έχοντας καταλήξει να είναι η κύρια πηγή τροφής για τους περισσότερους από τους «κατοίκους» του βουνού, φυλάσσονται μέρα νύχτα.

Κατά την επίσκεψή του στην Ηγουμενίτσα, ο Παπουτσής χαρακτήρισε «βόμβα που δημιουργείται στην αυλή της ελληνικής κοινωνίας» το φαινόμενο της «παράνομης μετανάστευσης». Διευκρίνισε, δε, ότι «τίποτα δεν μπορεί να γίνει αμέσως, δεν υπάρχει μαγικό ραβδί που να εξαφανίσει τους μετανάστες».

Μετά την επίσκεψή του, οι σκούπες άρχισαν να εντατικοποιούνται, ο ένας καταυλισμός καταστράφηκε, ενώ 400 ακόμα άτομα βρίσκονται «εγκλωβισμένα» στο βουνό, ζώντας με την αγωνία της επόμενης σκούπας!

Καθαροί πια!

Τελικά, η απάντηση δόθηκε άμεσα, η «λύση» είναι η εξαφάνισή τους από ώρα σε ώρα και γι' αυτό δεν χρειάζεται μαγικό ραβδί. Το μεταναστευτικό ζήτημα, έτσι όπως φαίνεται να το προσεγγίζει και ο ίδιος ο υπουργός, περιορίζεται στο

ζήτημα της παρουσίας των προσφύγων σε συγκεκριμένες περιοχές, πόλεις ή γειτονιές. Η διαρκής υπενθύμιση και εφησυχασμός προς τις τοπικές κοινωνίες ότι «δεν υποδεχόμαστε κανέναν εδώ». Οι προτάσεις για δημιουργία αποκεντρωμένων κέντρων screening και προώθησης των διαδικασιών απέλασης και επαναπατρισμού, εθελοντικού ή μη. Όλα δείχνουν ότι οι μέχρι τώρα εξαγγελίες ενισχύουν ιδεολογήματα περί εισβολής και απαντούν με όρους εκκαθάρισης.

Πρακτικά, λοιπόν, η άμεση λύση σημαίνει κράτηση και όσο πιο άμεση είναι τόσο πιο αυθαίρετα γίνεται. Μπορεί οι «ευχές» του αστυνομικού διευθυντή Θεσπρωτίας για δημιουργία περισσότερων κέντρων να μην έχουν εισακουστεί ακόμα, αλλά όσο υπάρχουν βουνά θα μπορούμε να φτιάχνουμε εκεί τις φυλακές μας! Όσο η απάντηση από πλευράς κράτους δίνεται με όρους καταστολής, όσο γυναίκες, ανήλικοι, αιτούντες άσυλο βρίσκονται στοιβαγμένοι σε κελιά, αποθήκες, κοντέινερ, διαδρόμους, ακόμα και αμπάρια πλοίων τόσο η περιστολή γίνεται το κυρίαρχο μοτίβο ενός τοπίου του οποίου συστατικό στοιχείο είμαστε κι εμείς που έχουμε χαρτιά αλλά και που βλέπουμε τα δικαιώματα και τις ελευθερίες μας συνεχώς να περιορίζονται.

Ρεγγίνα Μαντανίκα

Περίπτωση Φώτη Δήμου: Μια προφυλάκιση-σκάνδαλο

Στη διαδήλωση της γενικής απεργίας της 11ης Μαΐου, κατά τη διάρκεια της απρόκλητης επίθεσης των ΜΑΤ στην Πανεπιστημίου, συνελήφθη ο 21χρονος Φώτης Δήμου, ο οποίος συμμετείχε στο μπλοκ του Δεν Πληρώνω. Οι αστυνομικοί που τον

συνέλαβαν «στο σωρό» τού φόρτωσαν στη συνέχεια μια τσάντα πλάτης, στην οποία υπήρχαν τέσσερις μολότοφ. Αν και υπάρχουν φωτογραφίες που αποδεικνύουν ότι την ώρα της σύλληψής του ο Φώτης δεν έχει τσάντα και ότι ένας άντρας των ΜΑΤ την αφήνει δίπλα

του ενώ του έχουν φορέσει χειροπέδες, ο αρμόδιος ανακριτής αποφασίζει τη δίωξή του για δύο κακουργήματα και την προφυλάκισή του, επικαλούμενος ως ενοχοποιητικό στοιχείο ότι κατά τη διάρκεια της σύλληψής του, ενώ η Πανεπιστημίου πνιγόταν από τα χημικά, φορούσε μια φαρμακευτική μάσκα, παρότι οι φωτογράφοι που είχαν βγάλει τις επίμαχες φωτογραφίες κατέθεσαν για την αθωότητά του. Όμως, το σκάνδαλο συνεχίζεται: Ενώ ο αστυνομικός έλεγχος αποτυπωμάτων που γίνεται στις μολότοφ δεν βρίσκει κανένα αποτύπωμα του Φώτη, αν και έχουν περάσει 40 μέρες (και ζητείται επίμονα από τους συνηγόρους του), δεν έχει ολοκληρωθεί (!) ο έλεγχος αποτυπωμάτων στην τσάντα, γιατί όταν αποκαλυφθεί ότι ούτε εκεί υπάρχουν, η αστυνομική κατασκευή θα καταρρεύσει.

Απαιτούμε την άμεση αποφυλάκιση και την παύση κάθε δίωξης σε βάρος του Φώτη Δήμου και καλούμε τις πολιτικές οργανώσεις και τους κοινωνικούς φορείς να καταγγείλουν αυτή τη θρασύτατη εκδήλωση κρατικής τρομοκρατίας.

Νίκος Γιαννόπουλος

Αθώωση του Σίμου Σεϊσίδη: Μια μεγάλη νίκη

Ο πολυκατηγορούμενος, ο επικηρυγμένος, ο παρ' ολίγο δολοφονημένος από αστυνομικούς και ακρωτηριασμένος Σίμος Σεϊσίδης τελικά αθωώθηκε στις αρχές Μαΐου για μια σειρά ληστειών τραπεζών, με προεξάρχουσα εκείνη της Εθνικής επί της οδού Σόλωνος, τον Ιανουάριο του 2006.

Το αποτέλεσμα της δίκης αποτελεί κόλαφο για τις δικαστικές αρχές όχι μόνο γιατί εξευτελίστηκε εντελώς η αστυνομική κατασκευή της «συμμορίας των ληστών με τα μαύρα», αλλά και επειδή αποκάλυφθηκε σε υπερθετικό βαθμό η συστηματική υπαρπαγή ενοχοποιητικών καταθέσεων και η κατασκευή μαρτύρων κατηγορίας εκ μέρους της αστυνομίας.

Παράλληλα, το αποτέλεσμα της δίκης, χωρίς καμία αυταπάτη για την ένταση της κρατικής καταστολής και τον εντεταλμένο ρόλο της αστικής δικαιοσύνης, επιβεβαιώνει ότι, ακόμα και σε αυτούς τους δύσκολους καιρούς, όταν αγωνιζόμαστε με αποφασιστικότητα, εξωστρέφεια και επινοητικότητα μπορούμε να νικάμε.

Βέβαια, ότι η «μητέρα των δικών» του Σίμου είχε αίσιο τέλος δεν σημαίνει πως ο αγώνας για την απελευθέρωσή του τελειώνει ή ότι οι κατασταλτικοί μηχανισμοί δεν θα επιδιώξουν ρεβάνς. Τους επόμενους μήνες έχει να αντιμετωπίσει δύο κακουργιοδικεία: Ένα για απόπειρα ανθρωποκτονίας κατά αστυνομικού, τον οποίο ουδέποτε ο Σίμος πυροβόλησε, αλλά εκείνος τραυμάτισε πιασπλάτα με αποτέλεσμα τον ακρωτηριασμό του δεξιού ποδιού του, και το δεύτερο για συμμετοχή στην επίθεση κατά του φρουρού του αρεοπαγίτη Κεδίκογλου, κατηγορία που στήθηκε την εποχή της φυγοδικίας του για να ενισχύσει τα δικαστικά σενάρια περί εμπλοκής του σε «τρομοκρατικές οργανώσεις».

Η αλληλεγγύη, λοιπόν, είναι εξαιρετικά αναγκαία με αποκλειστικό στόχο στις αρχές του 2012 ο Σίμος να είναι ανάμεσά μας.

Ν.Γ.

Η επιχείρηση εξόντωσης του Σάββα Ξηρού συνεχίζεται

Τι κι αν ο Σάββας αργοπεθαίνει στη φυλακή, σχεδόν τυφλός και κουφός, με οξυτάτα αγγειακά προβλήματα, τι κι αν το ίδιο το «νοσοκομείο» των Φυλακών Κορυδαλλού πιστοποίησε ότι δεν μπορεί να του παράσχει καμία βοήθεια, τι κι αν το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο καταδίκασε αμετάκλητα το ελληνικό κράτος για διακρίσεις και βασανιστήρια σε βάρος του, το αρμόδιο δικαστήριο αποφάσισε, με ψήφους 2-1, να μην τον αποφυλακίσει προσωρινά, ώστε να νοσηλευτεί σε νοσοκομείο της επιλογής του (το ΑΧΕΓΑ Θεσσαλονίκης επειδή εκεί ζει η οικογένειά του), το οποίο και θα αποφανθεί για το αν η παράταση της φυλάκισής του προκαλεί ανεπίστρεπτη βλάβη στην υγεία του (δηλαδή, το προφανές...).

Ευθυνοφοβία, δειλία, υποταγή σε εντολές εθνικών και διεθνών επιτελείων; Μάλλον όλα μαζί.

Όστόσο, ο Σάββας πρέπει να βγει τώρα από τη φυλακή! Το εύρος των υπογραφών αλληλεγγύης, καθώς και των μαρτύρων υπεράσπισης στο Δικαστήριο Πειραιά δείχνει ότι υπάρχει αυξημένη ευαισθητοποίηση. Εκείνο που πρέπει να ενταθεί είναι η κινητοποίηση. Αυτό το έγκλημα είναι μεγαλύτερο και από το «έγκλημα του Ευαγγελισμού» το καλοκαίρι του 2002.

Ν.Γ.

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΟ ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΟ ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΟ ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΟ ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΟ ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΟ ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΟ

16/3: Αποχαιρετιστήριο πάρτι για τους 50 μετανάστες απεργούς πείνας της Θεσσαλονίκης.

19/3: Πανελλαδική μέρα αντιρατσιστικής-αντιφασιστικής δράσης, με διαδηλώσεις σε Χανιά, Αθήνα και Θεσσαλονίκη.

1/4: Εκδήλωση-συζήτηση του Δικτύου Θεσσαλονίκης με θέμα «Πυρηνική ενέργεια: Οικονομική κυριαρχία, κοινωνικός έλεγχος και αντιπυρηνικό κίνημα».

6/4: Αποφυλάκιση των Σ. Νικητόπουλου, Χ. Κορτέση, Β. Σταθόπουλου μετά την έλευση του 12μηνιού. Στις 19/5 ο Άρειος Πάγος καλεί το Συμβούλιο Εφετών να επανεξετάσει προτείνοντας την επιστροφή τους στη φυλακή. Με δεύτερο βούλευμα του Συμβουλίου κρίνονται ελεύθεροι και πάλι στις 17/6.

8-9/4: 3ο Αντιπρομοκρατικό Φεστιβάλ στην Αθήνα, από τη Δράση για την Ελευθερία, με ομιλητές από τη Χώρα των Βάσκων, τη Γερμανία και την Ουρουγουάη, καθώς και τηλεφωνικές παρεμβάσεις πολιτικών κρατούμενων στις ελληνικές φυλακές. Εκδηλώσεις ενάντια στην κρατική τρομοκρατία πραγματοποιήθηκαν στα Χανιά και τη Θεσσαλονίκη.

1/5: Εργατική Πρωτομαγιά.

5/5: Αθώωση Σίμου Σεϊσίδη. Παναγυρισμοί...

6/5: Εκδήλωση-συζήτηση του Δικτύου Θεσσαλονίκης με θέμα «Παράνομες απεργίες – νόμιμες απολύσεις».

6/5: Παράσταση διαμαρτυρίας στο υπουργείο ΠροΠο πρώην απεργών πείνας μεταναστών εργατών για την υλοποίηση των κυβερνητικών δεσμεύσεων. Η αστυνομία αποκλείει τους συγκεντρωμένους μετανάστες και αλληλέγγυους στο σταθμό του μετρό.

10/5: Δολοφονείται από αλλοδαπούς ο 36χρονος Μ. Κανταρής έξω από το σπίτι του στην Ηλείου

και 3ης Σεπτεμβρίου. Φασίστες οργανώνουν καθημερινά συγκέντρωση στο σημείο της δολοφονίας του, εξαπολύοντας ρατσιστικά πογκρόμ στο κέντρο της Αθήνας. Με τη συμπαράσταση των μπάτσων και των μίντια σπάνε μαγαζιά μεταναστών, δολοφονούν έναν Μπαγκλαντεσιανό και μαχαιρώνουν δεκάδες άλλους, ενώ δεν διστάζουν να επιτεθούν στο Κέντρο Σπίσης Αστέγων του Δήμου Αθηναίων.

11/5: Απεργιακή διαδήλωση, με μεγάλη συμμετοχή κόσμου. Στην Αθήνα, η πορεία δέχτηκε απρόκλητη και ανελέητη επίθεση από την αστυνομία, με αποτέλεσμα το σοβαρότατο τραυματισμό στο κεφάλι του διαδηλωτή Γ. Καυκά και δεκάδων άλλων.

12/5: Μεγάλη διαδήλωση ενάντια στην κρατική καταστολή και τη δολοφονική επίθεση των μπάτσων στην πορεία της προηγούμενης μέρας.

14/5: Εκδήλωση των σχολείων μεταναστών στην Αγορά της Κυψέλης.

14/5: Σύλληψη Ντομνίκ Στρος Καν! Τι κρίμα, ο καημένος...

14/5: Επίθεση με μολότοφ στο Α.Τ. Εξαρχείων, δίπλα στη γεμάτη κόσμο λαϊκή αγορά της Καλλιδρομίου. Κατά την αποχώρησή τους οι επιτιθέμενοι βάζουν φωτιά σε μηχανή ασφαλίτη, δίπλα στις τέντες της λαϊκής. Ένα άτομο τραυματίζεται σοβαρά στην προσπάθειά του να σώσει μια ηλικιωμένη ανθοπώλισα.

25/5: «Οι αγώνες των κατοίκων δεν θα καταλήξουν στη χωματερή». Συζήτηση του Δικτύου για τη διαχείριση των σκουπιδιών.

25/5: Χιλιάδες κόσμου ανταποκρίνονται στο διαδικτυακό κάλεσμα και συγκεντρώνονται στην Πλατεία Συντάγματος. Έκτοτε και κάθε μέρα, η συγκέντρωση των «αγανακτισμένων» καθιερώνεται, τόσο στην Αθήνα όσο και στις περισσότερες πόλεις της χώρας. Οι Κυριακές γίνονται μέρες πανευρωπαϊκών συγκεντρώσε-

ων και ο κόσμος αυτοοργανώνεται, με καθημερινές συνελεύσεις, συζητήσεις, δράσεις.

26/5: Εκδήλωση του Ποτέ Ξανά για το κέντρο της Αθήνας: «Φασιστική βία, φτώχεια και κοινωνικός αποκλεισμός». Να πολεμήσουμε την εξαθλίωση, όχι τους εξαθλιωμένους!

27-29/5: Τριήμερο εκδηλώσεων του Στεκιού Μεταναστών-Κοινωνικού Κέντρου: «Δύο χρόνια Στέκι – Ένας χρόνος Ξενώνας Προσφύγων» στη Θεσσαλονίκη.

3-4/6: 1ο Αντιρατσιστικό Φεστιβάλ Χίου, με συζητήσεις, μουσική και μεγάλη συμμετοχή.

6/6: Για μία ακόμα φορά, το δικαστήριο αρνείται την αποφυλάκιση του Σάββα Ξηρού για λόγους υγείας. Ποιάς είπε ότι η Δικαιοσύνη είναι τυφλή;

9/6: Εισβολή και ισοπέδωση του καταυλισμού προσφύγων της Ηγουμενίτσας, με σύλληψη 50 προσφύγων. Σχεδόν παράλληλα γίνεται και στην Πάτρα επιχείρηση-σκουίπα. Δεν τους θέλουμε στη χώρα, δεν τους αφήνουμε να φύγουν από τη χώρα. Παράλογο; Α, μπα.

15/6: Γενική απεργία με περικύκλωση της Βουλής κατά τη συζήτηση για το μεσοπρόθεσμο ποταπό σχέδιο κυβέρνησης και τρόικας. Χιλιάδες κόσμου έδειξαν την αποφασιστικότητά τους παρά τις προσπάθειες των ΜΑΤ να διαλύσουν τη συγκέντρωση. Κι ενώ ο Γιωργάκης υποχωρούσε παραδεχόμενος την ήττα του, στο Σύνταγμα γιορτάσαμε μια νίκη.

16/6: Του Οσίου Μνημονίου, ημέρα γέννησης του Γιωργάκη Παπανδρεού και του Ιωάννη Αλμπάνη.

24-26/6: Αντιρατσιστικά Φεστιβάλ σε Θεσσαλονίκη, Βόλο και Χανιά. Το φεστιβάλ της Αθήνας ακυρώνεται για πρώτη φορά, καθώς η κινητοποίηση του Συντάγματος κορυφώνεται ενόψει της ψήφισης του Μνημονίου 2.

ΚΙ ΩΜΩΣ ΚΙΝΕΙΤΑΙ...

Δ Ε Λ Τ Ι Ο Τ Α Υ Τ Ο Τ Η Τ Α Σ

- Αγωνιζόμαστε ενάντια στον καπιταλισμό, την εκμετάλλευση ανθρώπου από άνθρωπο, τη δικτατορία των αγορών και την εμπορευματοποίηση της ζωής μας, για μια κοινωνία ίσης ελευθερίας και ελεύθερης ισότητας, για την κοινωνική απελευθέρωση και τον κομμουνισμό.
- Αγωνιζόμαστε ενάντια στον εθνικισμό και το ρατσισμό, για την ενότητα των εργαζομένων πέρα από σύνορα και πατρίδες, ενάντια στον ιμπεριαλισμό και το μιλιταρισμό, στο πλευρό όλων των λαών και των κινημάτων που παλεύουν ενάντια στην κατοχή, για την εθνική αυτοδιάθεσή τους.
- Αγωνιζόμαστε ενάντια στις έμφυλες διακρίσεις, το σεξισμό και την πατριαρχία, εμφορούμενες-οι από το φεμινιστικό «μια αναγκαία σύγκρουση για ένα κοινό μέλλον», για έναν κόσμο όπου ο προσωπικός αυτοκαθορισμός θα αποτελεί προϋπόθεση της συλλογικής ευτυχίας.
- Αγωνιζόμαστε ενάντια στη λεηλασία του περιβάλλοντος και τη νεοφιλελεύθερη αρπακτικότητα, για την εφαρμογή ενός διεθνούς σχεδίου ολιγαρχούς αφθονίας, ήπιων μορφών ενέργειας, ισόρροπης ανάπτυξης και διεθνούς αλληλεγγύης.
- Αγωνιζόμαστε για τα πολιτικά και κοινωνικά δικαιώματα με την οπτική τόσο της βελτίωσης της ζωής των κυριαρχούμενων τάξεων όσο και της διεύρυνσης των χώρων ελευθερίας των κοινωνικών αγώνων και κινημάτων.
- Αγωνιζόμαστε για την ανασύνθεση και την αντεπίθεση του κοινωνικού κινήματος, τη δημιουργία συγκρουσιακών ανατρεπτικών υποκειμένων, για μια Αριστερά αντικαπιταλιστική, διεθνιστική και ελευθεριακή.

Συνέδριο ΟΣΝΙΕ 15 Μαΐου, Αθήνα 2011

Τις 15 Μαΐου πραγματοποιήθηκε το 15ο Συνέδριο της Ομοσπονδίας Συλλόγων Νοσηλευτικών Ιδρυμάτων Ελλάδος (ΟΣΝΙΕ), σε μια συγκυρία εξαιρετικά κρίσιμη για τους εργαζόμενους του κλάδου, αλλά και των υπολοίπων. Δεχόμαστε, δηλαδή, μια γενικευμένη επίθεση στα εργασιακά μας δικαιώματα, στην ίδια μας τη ζωή, να δουλεύουμε περισσότερο, να ζούμε λιγότερο!

Το Συνέδριο αυτό γίνεται κάθε τρία χρόνια και εκλέγει τη νέα διοίκηση που θα οδηγήσει την Ομοσπονδία σε υπογραφή νέας συλλογικής σύμβασης με τους εργοδότες της ιδιωτικής υγείας.

Η ΟΣΝΙΕ αυτή τη στιγμή διανύει το 2ο χρόνο χωρίς υπογραφή συλλογικής σύμβασης, με ευθύνη της πλειοψηφίας (ΠΑΜΕ), και διακυβεύεται η ίδια η ύπαρξή της.

Το 2010, χρονιά του Μνημονίου, η διοίκηση αποφάσισε, μετά την άρνηση των εργοδοτών να υπογράψουν, να μην προσφύγει στον ΟΜΕΔ, αποκαλώντας τον εργοδοτικό! Το περίεργο εδώ είναι ότι πάντα υπέγραφε σύμβαση ο κλάδος μέσω ΟΜΕΔ.

Αποφασίζουν, λοιπόν, να γίνουν κινητοποιήσεις που δεν πετυχαίνουν, διότι δεν μπορούν να ενώσουν τους εργαζόμενους του κλάδου, με τους οποίους έχουν χάσει την επαφή εδώ και καιρό. Το 2011, βλέποντας την αποτυχία τους, προσφεύγουν πάλι στον

ΟΜΕΔ, μόνο που αυτή είναι η χρονιά διάλυσής του, οπότε μένει ακάλυπτη η Ομοσπονδία.

Η μη υπογραφή συλλογικής σύμβασης σημαίνει ατομικές συμβάσεις με μειώσεις μισθών, μετατροπή εργασιακών σχέσεων, εκβιασμούς και απολύσεις. Το ΠΑΜΕ τα πρώτα χρόνια στα σωματεία του κλάδου ήταν αγωνιστικό, κρατούσε ενωτική στάση, συμπεριλάμβανε άλλους αριστερούς στα ψηφοδέλτιά του, τους καλούσε σε κοινές δράσεις κ.λπ. Αργότερα, όμως, επικράτησε ένα ασφυκτικό πλαίσιο ελεγχόμενο πλήρως από το ΚΚΕ, μέσω ΠΑΜΕ, με στόχο να ελέγξει και να χειραγωγήσει το κίνημα προς όφελός του. Η στάση αυτή του ΠΑΜΕ πετάει έξω και δικούς του ανθρώπους, αφήνει επίσης χώρο και σε ΔΑΚΕ-ΠΑΣΚΕ, που αρχίζουν να σηκώνουν κεφάλι.

Στο Συνέδριο του 2008 εμφανίζεται η ΑΣΚΥ (Αγωνιστική Συνδικαλιστική Κίνηση Υγειονομικών), η οποία ιδρύθηκε από πρώην μέλος της διοίκησης και πρώην ΠΑΜΕ. Για 1 ή 2 ψήφους δεν κερδίζει έδρα.

Το 2011 η ΑΣΚΥ είναι πλέον ένα σχήμα όπου συμμετέχουν σύντροφοι από ΝΑΡ, ΑΝΤΑΡΣΥΑ, ΣΥΡΙΖΑ, Δίκτυο, αλλά και άλλοι εργαζόμενοι που «είχαν πάει σπίτι τους» ή λοξοδρόμησαν και τώρα επέστρεψαν με αγωνιστική διάθεση. Το ΚΚΕ (μ-λ) δεν συμμετέχει, ρίχνει λευκή ψήφο, δεν συμφωνεί με το πλαίσιο!

Κατανομή Εδρών

	2011	2008
ΠΑΜΕ	6	7
ΔΑΚΕ-ΠΑΣΚΕ	5	6
ΑΣΚΥ	2	2

Στη διάρκεια του Συνεδρίου, η ΑΣΚΥ φέρνει στο σώμα δύο ψηφίσματα. Το πρώτο καταδίκασε τη βία και τις ρατσιστικές επιθέσεις σε μετανάστες στο κέντρο της Αθήνας και το δεύτερο καταδίκασε την επίθεση των ΜΑΤ σε διαδηλωτές και το σοβαρό τραυματισμό του Γ. Καυκά στις 11 Μάη. Το ΠΑΜΕ αρνείται να διαβαστούν, ώστε να αποφασίσει το σώμα της συνέλευσης.

Τελικά, διαβάζονται με παρέμβαση των δεξιών, ενώ οι σύνεδροι του ΠΑΜΕ καταψηφίζουν. Η δικαιολογία είναι ότι το ΚΚΕ έχει βγάλει ανακοίνωση σχετικά με τα γεγονότα. Περισσότερο και η ΟΣΝΙΕ! Μια θλιβερή εικόνα του ΠΑΜΕ-ΚΚΕ που θεωρεί «μαγαζάκι» του τα σωματεία και οδηγεί έτσι σε διάσπαση τους εργαζόμενους για μικροκομματικά συμφέροντα.

Αλήθεια, τι λόγο έχουν οι εργαζόμενοι να υποστηρίζουν τέτοιες ηγεσίες και παρατάξεις;

Φένια Ανθουλάκη

Νοσοκομείο Β' ΙΚΑ-ΠΑΝΑΓΙΑ

Πίσω από αυτό τον τίτλο κρύβεται μια «ιδιότυπη σύμβαση» ανάμεσα στο Β' ΙΚΑ και έναν ιδιώτη

Το Β' ΙΚΑ στεγάζεται σε κτίριο που του νοικιάζει η «EUROMEDICA» –ιδιωτική εταιρεία– με σύμβαση που ισχύει εδώ και 36 χρόνια και θεωρείται «σκάνδαλο» που το Β' ΙΚΑ δεν απέκτησε δικό του κτίριο τόσα χρόνια. Μέσα σ' αυτό το νοσοκομείο υπάρχουμε 65 εργαζόμενοι που ανήκουμε στην εταιρεία του ιδιοκτήτη, δεν είμαστε συνεργεία. Αυτό σημαίνει ότι όταν αποχωρήσει το Β' ΙΚΑ, μένουμε άνεργοι.

Ένα χρόνο μετά το Μνημόνιο, η επίθεση στο νοσοκομείο έχει δύο μέτωπα:

1. Η κυβέρνηση κατ' εντολή τρόικας και ΔΝΤ συγχωνεύει νοσοκομεία. Το Β' ΙΚΑ είναι υποψήφιο...

Στο σωματείο την πλειοψηφία έχει η ΠΑΣΚΕ τον τελευταίο χρόνο. Οι κινήσεις που κάνει είναι βασικά συναντήσεις με κυβερνητικούς και υπηρεσιακούς παράγοντες, αφή-

νει για αργότερα τις κινητοποιήσεις από τους ίδιους τους εργαζόμενους. Οι παράγοντες αυτοί υπόσχονται ότι θα παραμείνει στο κτίριο το νοσοκομείο. Στο τέλος του χρόνου, όμως, θα αποφασιστεί εάν θα παραμείνει με νέα διαπραγμάτευση στη μίσθωση ή θα μεταφερθεί σε δικό του κτίριο. Το πιο πιθανό είναι το καλοκαίρι να γίνει η διάλυσή του.

2. Το δεύτερο μέτωπο αφορά τους εργαζόμενους της EUROMEDICA.

Το Φεβρουάριο καθυστερεί η μισθοδότηση των εργαζόμενων σε όλες τις κλινικές της εταιρείας. Πρώτη φορά αντιμετωπίζουμε κάτι τέτοιο, επικρατεί αναταραχή. Η διοίκηση της εταιρείας επικαλείται προβλήματα με ταμεία και τράπεζες, ζητάει την υπομονή μας. Τέλος Μαρτίου καλείται από το κλαδικό σωματείο έκτακτη συνέλευση στο Εργατικό Κέντρο, με μεγάλη συμμετοχή εργαζομένων απ' όλες τις κλινικές της

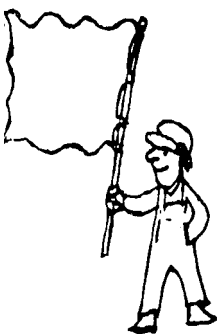
εταιρείας. Την «ΠΑΝΑΓΙΑ» εκπροσωπούμε δύο εργαζόμενοι.

Δημιουργείται Επιτροπή Αγώνα από εργαζόμενους και ζητάμε συνάντηση με τη διοίκηση της εταιρείας. Μας παρουσιάζει τα προβλήματά της και τη διάθεσή της να τα λύσει, εμείς επιμένουμε ότι θέλουμε τα δεδουλευμένα μας και δεν ξέρουμε πόσο μπορούμε να αντέξουμε την καθυστέρηση. Μετά από πολλές συναντήσεις και πιέσεις από μεριά των εργαζομένων, αυτή τη στιγμή έχουμε πάρει τα χρήματά μας.

Στις επαφές και στις κουβέντες μας με τους εργαζόμενους στις κλινικές, ωριμάζει η σκέψη ότι δεν θα πρέπει να διστάσουμε να προχωρήσουμε σε πιο δυναμικές κινήσεις, εάν έχουμε πάλι τα ίδια προβλήματα. Εύχομαι πραγματικά και το κλαδικό σωματείο να σταθεί στο ύψος του...

Φένια Ανθουλάκη,

μέλος ΔΣ του Σωματείου Εργαζομένων στη EUROMEDICA

Σχετικά με τις εξελίξεις στο παλαιστινιακό ζήτημα

Οι εξεγέρσεις στον αραβικό κόσμο, οι ανατροπές τυραννικών καθεστώτων δεκαετιών και οι κοινωνικές εκρήξεις που συνεχίζουν να βρίσκονται σε εξέλιξη από την αρχή του έτους, διαμορφώνοντας μια νέα κατάσταση στις χώρες του Μαγκρέμπ και της Μέσης Ανατολής, δεν θα μπορούσαν παρά να έχουν επιδράσεις και στο παλαιστινιακό ζήτημα.

Τον Απρίλιο, η σημαντικότερη είδηση ήταν η ανακοίνωση συμφωνίας συμφιλίωσης —που επετεύχθη στο Κάιρο— μεταξύ της Χαμάς και της Φατάχ. Σύμφωνα με δηλώσεις εκπροσώπων των δύο πλευρών, η συμφωνία περιλαμβάνει πέντε σημεία, μεταξύ των οποίων: Η επαναδραστηριοποίηση της PLO με τη συμμετοχή και της Χαμάς, η κοινή αποδοχή συγκρότηση μεταβατικής κυβέρνησης ανεξάρτητων προσωπικοτήτων που θα προετοιμάσουν —για τις αρχές του 2012— τη διενέργεια βουλευτικών και προεδρικών εκλογών, η αμοιβαία απελευθέρωση κρατουμένων, ο συντονισμός των δυνάμεων ασφαλείας των δύο πλευρών. Τα πρωτογενή ερωτήματα που αναδύονται από τη συμφωνία είναι πολλά (ενδεικτικά αναφέρουμε το πώς θα κινούνται στη Δυτική Όχθη, η οποία εξακολουθεί να τελεί υπό ισραηλινή κατοχή, οι από τη Χαμάς προερχόμενοι υπουργοί της κυβέρνησης, αλλά και πώς θα μετακινούνται τα μέλη της κυβέρνησης μεταξύ Λωρίδας της Γάζας και Δυτικής Όχθης), αναδεικνύοντας ένα ουσιαστικό ερώτημα σε ό,τι αφορά τις εκλογές, μήπως αυτές συντηρούν για τους Παλαιστίνιους την ψευδαίσθηση της αυτοδιάθεσης, ενώ δεν συμβάλλουν στην κατεύθυνση ανατροπής της ισραηλινής κατοχής και του αποκλεισμού.

Πάντως, ανεξάρτητα από τους όποιους ενδοιασμούς, σε αντίθεση με τον υπονομευτικό ρόλο που, παρά τις φιλοενωτικές διακηρύξεις τους, έπαιζαν επί χρόνια τόσο ο Μουμπάρακ όσο και —κυρίως— ο μέχρι πρότινος αρχηγός των αιγυπτιακών μυστικών υπηρεσιών Σουλεϊμάν, η νέα αιγυπτιακή ηγεσία φαίνεται ότι έπαιξε σημαντικό ρόλο στην επίτευξη της συμφωνίας, η οποία σε συμβο-

λικό τουλάχιστον επίπεδο εκπέμπει ένα πολύ ισχυρό μήνυμα ενότητας των Παλαιστίνιων. Η αντίδραση του Ισραήλ ήταν άμεση, διά στόματος του πρωθυπουργού Νετανιάχου που, απευθυνόμενος με αυστηρό ύφος στον Αμπάς, δήλωσε ότι η Φατάχ δεν μπορεί να έχει ταυτόχρονα ειρήνη και με το Ισραήλ και με τη Χαμάς.

Στα μέσα Μαΐου, οι Παλαιστίνιοι ανακοίνωσαν ότι το Σεπτέμβριο θα θέσουν στη Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ το ζήτημα της ίδρυσης ανεξάρτητου παλαιστινιακού κράτους. Ο Ομπάμα δήλωσε την υποστήριξή του στη λύση των δύο κρατών, όμως ταυτόχρονα εξέφρασε την αντίθεσή του στην παραπομπή του θέματος στον ΟΗΕ και έμεινε τους Παλαιστίνιους που δεν θα συνεχίσουν —παρά τις ισραηλινές κωλυσιεργίες και εμπλοκές— στο δρόμο των διμερών συνομιλιών με τους Ισραηλινούς.

Η νέα κυβέρνηση της Αιγύπτου αποφάσισε από τις 28 Μαΐου να ανοίξει σε μόνιμη βάση —για 8 ώρες καθημερινά— το πέρασμα της Ράφα, ζητώντας θεώρηση εισόδου μόνο για τους άντρες μεταξύ 18 και 40 ετών. Η κίνηση αυτή φάνηκε να «ανοίγει ένα παράθυρο στον κόσμο» για τα 1,6 εκατ. Παλαιστίνιους της Γάζας. Η Χαμάς τη χαιρέτησε ως μια «θαρραλέα πρωτοβουλία», ο Μουσταφά Μαργούτι έκανε λόγο ακόμα και για τέλος του αποκλεισμού. Όμως, οι υπεραισιόδοξες αρχικές εκτιμήσεις πολύ γρήγορα μετριάστηκαν, αφού σχεδόν αμέσως αιγύπτιοι αξιωματούχοι διευκρίνισαν ότι οι περιορισμοί που εδώ και τέσσερα χρόνια —μετά την εκλογική επικράτηση της Χαμάς στη Γάζα— έχουν επιβληθεί στις μετακινήσεις υλικών αγαθών από και προς τη Γάζα, δημιουργώντας σοβαρότατο ανθρωπιστικό ζήτημα, δεν αίρονται.

Μέσα στο ρευστό αυτό πολιτικό πλαίσιο στην περιοχή, ένας νέος διεθνής στολίσκος ετοιμάζεται να αποπλεύσει με σκοπό να σπάσει το ναυτικό αποκλεισμό της Γάζας. Η αντίστοιχη περσινή αποστολή, με 9 νεκρούς τούρκους ακτιβιστές από την ισραηλινή πειρατική στρατιωτική επίθεση στα διεθνή ύδατα, προκάλεσε σημαντικό πολιτικό κόστος στο Ισραήλ. Η νέα αποστολή, σημαντικά αναβαθμισμένη ως προς τον ευρωπαϊκό της χαρακτήρα —με παράλληλη υποβάθμιση της τουρκικής συμμετοχής— θέτει επιπλέον επικοινωνιακά προβλήματα στο Ισραήλ, αφού καθιστά πλέον έωλο το «επιχείρημά» του περί ισλαμικής τρομοκρατίας.

Τον Απρίλιο, οι πρεσβευτές και των 27 χωρών-μελών της ΕΕ κλήθηκαν στο ισραηλινό ΥΠΕΞ στο Τελ Αβίβ για να τους ζητηθεί να μεταφέρουν στις κυβερνήσεις τους την ανάγκη αποτροπής απόπλου του στολίσκου. Οι πιέσεις αυτές σε κάποιο βαθμό απέδωσαν. Κυβερνητικά στελέχη σε κάποιες από τις ευρωπαϊκές χώρες προέβησαν σε ευθυγραμμισμένες με τις ισραηλινές απαιτήσεις δηλώσεις. Η ελληνική κυβέρνηση εξακολουθεί να ακολουθεί μια πρωτοφανή φιλοισραηλινή εξωτερική πολιτική, ενώ στο ίδιο μήκος κύματος κινείται και η κυβέρνηση του ΑΚΕΛ στην Κύπρο.

Παράλληλα, τον Απρίλιο, οι δολοφονίες —από χέρι παλαιστίνιων σαλαφιστών, αλλά με πολλές ενδείξεις ότι ήταν σχεδιασμένες από ισραηλινές μυστικές υπηρεσίες— δύο σημαντικών ακτιβιστών, του Τζουλιάνο Μερ Καμής στη Ναμπλούς και του Βιτόριο Αριγκόνι στη Γάζα, χρησιμοποιήθηκαν επικοινωνιακά από τα φιλοισραηλινά λόμπι για να σκιαγραφήσουν την εικόνα του «κακού Παλαιστίνιου», τον οποίο ο δυτικός πολίτης δεν έχει κανένα λόγο να υποστηρίξει. Οι έντονες πιέσεις της ισραηλινής διπλωματίας τελεσφόρησαν και στο επίπεδο του ΟΗΕ, όπου στο τέλος Μαΐου ο Μπαν Κι Μουν με ανακοίνωσή του προτρέπει τις ευρωπαϊκές κυβερνήσεις να αποτρέψουν τον απόπλου των πλοίων του διεθνούς στολίσκου. Διαφορετική είναι η γνώμη των ακτιβιστών, που ανακοίνωσαν ότι στα τέλη Ιούνη βάζουν για μια ακόμα φορά πλώρη για τη Γάζα, έδωσαν —στη μνήμη του Βιτόριο— στην νέα αποστολή το όνομα Freedom Flotilla II — Stay Human και ζήτησαν από τον ΟΗΕ να διενεργήσει έλεγχο φορτίων και επιβαινόντων για να στερήσει από το Ισραήλ και το «επιχείρημα» μεταφοράς όπλων και τρομοκρατών.

Τάκης Πολίτης

διεθνή

Αφρικανικό χρέος και

Από την απόγνωση

«Πιστεύω ότι παρακολουθούμε δύο πράγματα. Πρώτα απ' όλα, ότι ο κόσμος εμπνέεται από όσα συμβαίνουν στην Αίγυπτο, την Τυνησία και τη Λιβύη. Ήταν μάλλον εκπληκτική η απήχηση των γεγονότων. Κι αυτό που επίσης είδαμε και για το οποίο δεν γίνεται πολύς λόγος στα δυτικά ΜΜΕ είναι οι μαζικές εξεγέρσεις σε χώρες όπως η Σουαζιλάνδη, η Γκαμπόν, το Καμερούν, το Τζιμπουτί. Πριν λίγες μέρες, στην Μπουρκίνα Φάσο έγιναν μεγάλες διαδηλώσεις φοιτητών και εργατών και έκλεισαν τα πανεπιστήμια. Αιτία όλων αυτών είναι ότι όλοι μοιράζονται τα ίδια βιώματα με τους Αιγύπτιους και τους Τυνησίους. Ναι, πράγματι, εστιάζουν στους δικτάτορες και την απαλλαγή από τα καθεστώτα τους. Όμως, αυτό που πραγματικά τους συνδέει είναι ότι όλοι τους εδώ και 30 χρόνια βρίσκονται αντιμέτωποι με τα προγράμματα δομικής προσαρμογής, ότι σε 30 χρόνια ιδιωτικοποιήθηκαν όλες οι κοινωνικές υπηρεσίες, ότι για 30 χρόνια γινόταν μαζική συσσώρευση μέσω

αποστερήσεων. Έχουμε χωρικούς που χάνουν τη γη τους. Έχουμε μετανάστευση στις πόλεις. Έχουμε τεράστια μείωση εισοδήματος. Και το πιο σημαντικό δεν είναι η αποστέρηση της γης, των πόρων και των υπηρεσιών, αλλά η πολιτική αποστέρηση. Οι κυβερνήσεις μας σήμερα είναι πολύ πιθανότερο να ακούσουν το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, την Παγκόσμια Τράπεζα και τους διεθνείς οργανισμούς βοήθειας παρά τους πολίτες. Έτσι, αυτό που πραγματικά συμβαίνει είναι ότι τα κράτη μας έχουν γίνει πολύ λιγότερο δημοκρατικά κι εμείς δεν μπορούμε να ζητήσουμε ευθύνες από τις κυβερνήσεις μας. Έτσι πιστεύω ότι υπάρχει μια αίσθηση δυσαρέσκειας, η οποία διαποτίζει την ήπειρο. Είναι ένα φαινόμενο που έχουμε να δούμε από τη δεκαετία του 1950 με τις αντιποικιοκρατικές επαναστάσεις. Πιστεύω, λοιπόν, ότι οι καιροί έχουν μεγάλο ενδιαφέρον. Προφανώς, σε κάθε χώρα η κατάσταση είναι διαφορετική και θα εκδηλωθεί με διαφορετικούς τρόπους.»

Ο Φιρότζε Μάντζι, αρχισυντάκτης της αφρικανικής δικτυακής πύλης Rambazuka, αναδεικνύει ένα καίριο ζήτημα σχετικά με τις εξεγέρσεις που ταράζουν ολόκληρη την αφρικανική ήπειρο: Το αίτημα για εκδημοκρατισμό και πολιτικές ελευθερίες είναι ταυτόχρονα και αίτημα για απαλλαγή από τις νεοφιλελεύθερες πολιτικές που εφαρμόστηκαν επί σειρά ετών και βύθισαν τους αφρικανικούς λαούς στη φτώχεια και την απόγνωση. Εκφράζει τη βαθιά δυσαρέσκεια των ανθρώπων απέναντι στις πολιτικές ελίτ των χωρών τους, που συντάσσονται με το διεθνές οικονομικό και χρηματιστηριακό κεφάλαιο για να εδραιώσουν την εξουσία και τα προνόμιά τους.

ΔΝΤ και Παγκόσμια Τράπεζα: Ένας καταστροφικός απολογισμός

Στα τέλη της δεκαετίας του '70, πολλές αφρικανικές χώρες, ανεξάρτητα από το πολίτευμα, τις οικονομικές πολιτικές ή τον ιδεολογικό τους προσανατολισμό, βρέθηκαν σε βαθιά οικονομική κρίση, υπερχρεωμένες, με χαμηλούς ή αρνητικούς ρυθμούς ανάπτυξης. Και έφτασε η ώρα των δανειστών να μιλήσουν. Το 1981, η Παγκόσμια Τράπεζα παρουσιάζει την Έκθεση Μπεργκ, που θέτει ως στόχο την «επίλυση της κρίσης του χρέους» και την «επιτάχυνση της ανάπτυξης». Ως μέσα υποδεικνύονται: υποτίμηση του νομίσματος, κατεδάφιση του βιομηχανικού προστατευτισμού, προσανατολισμός του αγροτικού τομέα στις εξαγωγές, ιδιωτικοποιήσεις στη βιομηχανία και τον τομέα των υπηρεσιών, δημοσιονομικοί περιορισμοί. Τριάντα χρόνια αργότερα, ο απολογισμός είναι οδυνηρός.

Το κόστος της φιλελευθροποίησης του εμπορίου

Η πρόταση του ΔΝΤ και της ΓΠ για μείωση ή και κατάργηση των δασμών στα εισαγόμενα προϊόντα οδήγησε άμεσα στην κατάρρευση πολλών εγχώριων βιομηχανιών που δεν άντεξαν τον ισχυρό, επιχορηγούμενο ανταγωνισμό των βιομηχανικών χωρών. Ολόκληροι βιομηχανικοί κλάδοι εξαφανίστηκαν με τρομακτικές συνέπειες. Στη Σενεγάλη, πάνω από το ένα τρίτο των βιομηχανικών εργατών έχασαν τη δουλειά τους κατά τη δεκαετία του '80. Η τάση αυτή ενισχύθηκε τη δεκαετία του '90, ως αποτέλεσμα της σαρωτικής πολιτικής των ιδιωτικοποιήσεων. Στην Γκάνα, το βιομηχανικό εργατικό δυναμικό έπεσε από 78.700 άτομα το 1987 στα 28.000 το 1993. Στη Ζάμπια, μόνο στον τομέα της υφαντουργίας, πάνω από το 75% των εργατών απολύθηκαν μέσα σε μία δεκαετία. Ανάλογες ήταν οι εξελίξεις σε πολλές άλλες χώρες.

Η διατροφική κρίση

Το πρόβλημα της πείνας στην Αφρική – και όχι μόνο – τείνει να αντιμετωπίζεται από τα ΜΜΕ ως αποτέλεσμα των δυσμενών καιρικών συνθηκών, των διακυμάνσεων της τιμής του πετρελαίου, της κερδοσκοπίας που σπίνεται γύρω από το χρηματιστήριο των πρώτων υλών του Σικάγου κ.λπ. Ωστόσο, το καίριο ζήτημα αφορά τις εξελίξεις στο παγκόσμιο γεωργικό σύστημα. Από τη δεκαετία του '70, η ΓΠ, τα

διάφορα διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και ο ιδιωτικός τομέας κατάφεραν να αντικαταστήσουν τα αυτάρκτη – στον ένα ή τον άλλο βαθμό – περιφερειακά γεωργικά συστήματα με ένα παγκόσμιο γεωργικό μεγασύστημα. Η γεωργία μεταμορφώθηκε από πρωταρχικά τοπικό ζήτημα σε περίπλοκη βιομηχανοποιημένη διαδικασία.

Στις αφρικανικές χώρες, η κατάργηση των επιδοτήσεων και των διάφορων προγραμμάτων ενίσχυσης είχε αποτέλεσμα τον κατακλιση της αγοράς από τα φθηνότερα προϊόντα των βιομηχανικά αναπτυγμένων χωρών. Ο προσανατολισμός στις μονοκαλλιέργειες κάτω από το σλόγκαν «εξαγωγές!» συχνά οδήγησε σε υπερπαραγωγή, με αποτέλεσμα την κατάρρευση των τιμών. Το 2002-2003 στην Αιθιοπία κατέρρευσε η τιμή του καφέ οδηγώντας σε μια ακόμα επισιτιστική κρίση. Σήμερα, μετά το λιμό του 2008-2009 στην Κένια – και παρά τα επιτεύγματά της στον εξαγωγικό τομέα – μια νέα επισιτιστική κρίση έχει ξεσπάσει.

νεοφιλελεύθερη διαχείριση:

στην εξέγερση

Η ιδιωτικοποίηση νερού και ηλεκτρισμού

Η συνταγή της ιδιωτικοποίησης των υπηρεσιών εφαρμόστηκε εντατικά σε πολλά κράτη της αφρικανικής ηπείρου και άγγιξε σχεδόν όλους τους τομείς.

Ειδικότερα, όσον αφορά το νερό, ακολουθήθηκε το μοντέλο των Συμπράξεων Δημόσιου - Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ), που οδήγησε σε απώλειες θέσεων εργασίας, δυσβάσταχτες αυξήσεις στις τιμές, που ενίοτε ξεπερνούν το 60% —χωρίς καν να συνοδεύονται από βελτίωση των υποδομών—, νέα εξωτερικά χρέη για τις κυβερνήσεις προκειμένου να καλύψουν τις υποχρεώσεις τους στο πλαίσιο των ΣΔΙΤ ή ακόμα και να «επιδοτήσουν» τον ιδιώτη συνεταιρό τους.

Ωστόσο, το σημαντικότερο είναι ότι αποδεικνύεται διαρκώς εδώ και δεκαετίες ότι το μοντέλο της εμπορευματοποίησης των πόρων δεν μπορεί να αντιμετωπίσει τα πολύπλοκα προβλήματα που συνδέονται με αυτούς: ανάγκη βιώσιμης διαχείρισης, κλιματική αλλαγή, κοινωνικές και παραγωγικές σχέσεις και δομές που δεν ενσωματώνουν τις αγοραίες νοοτροπίες.

Η οργή των πολιτών που αδυνατούσαν ή και αρνούσαν να πληρώσουν τις υπέρρογκες και χωρίς κανένα αντίκρισμα χρεώσεις μεταφράστηκε σε κινήματα, που σε αρκετές περιπτώσεις ανάγκασαν τοπικούς φορείς και κυβερνήσεις να ακυρώσουν τα σχετικά συμβόλαια. Έτσι, η Veolia έφυγε από την Γκαμπόν, το Τσαντ και το Ναϊρόμπι, η Saur από τη Γουινέα, η Bouygues από το Μαλί.

Θα σταθούμε στο Μαλί, όπου με την προτροπή του ΔΝΤ η κρατική εταιρεία διαχείρισης νερού και ηλεκτρικής ενέργειας (EdM) παραχώρησε τα δύο δίκτυα διανομής σε θυγατρική της Bouygues στα τέλη της δεκαετίας του 1990. Η εκτόξευση των τιμών νερού και ηλεκτρικού ήταν άμεση, συγχρόνως όμως και των απλήρωτων λογαριασμών. Η εταιρεία επιδόθηκε σε ανελέητο κυνήγι των οφειλετών, προκαλώντας έντονες αντιδράσεις πολιτών, οργανώσεων και αντιπολίτευσης. Για να αποφορτίσει την ατμόσφαιρα, η κυβέρνηση του Μαλί αποζημιώνει την πολυεθνική με 16 εκατ. ευρώ, τον πρώτο κιάλας χρόνο της ιδιωτικοποίησης.

Ως το 2004 η Bouygues δεν έχει εκπληρώσει καμία από τις συμβατικές της υποχρεώσεις. Σε μια χώρα όπου ηλεκτροδοτείται το 15% του πληθυσμού, ενώ ούτε το 50% δεν έχει πρόσβαση σε πόσιμο νερό, ήταν

σαφές ότι υπήρχε ανάγκη για μια βιώσιμη πολιτική, την οποία η εταιρεία δεν είχε ποτέ σκοπό να εφαρμόσει. Το 2005 η σύμβαση λύεται «φιλικά» νερό και ηλεκτρικό κρατικοποιούνται πάλι.

Το ΔΝΤ δεν εγκατέλειψε τις πιέσεις και πέτυχε το 2010 να διαχωριστεί η διαχείριση νερού και ηλεκτρικού, προετοιμάζοντας το έδαφος για μια νέα απόπειρα ιδιωτικοποίησής τους. Η αρχή γίνεται αυτές τις μέρες στον τομέα της ενέργειας: Το ΔΝΤ «προξενεύει» την EDM με τη γαλλική EDF, η οποία επίσης είναι πιασμένη στη δίνη των κρατικών εκποιήσεων.

Το χρέος

Όλα έγιναν στο όνομα της εξυπηρέτησής του. Όμως, οι όροι αποπληρωμής επιδεινώνονται διαρκώς και το χρέος εκτινάσσεται σε δυσθεώρητα ύψη.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΠΤ, το 1980 η σχέση χρέους προς το ΑΕΠ ήταν 23,4%, δέκα χρόνια αργότερα, το 1990, είχε επιδεινωθεί στο 63%, ενώ το 2000 στο 71%. Το 1999 τα καθυστερούμενα έφτασαν το 30% του συνολικού χρέους της ηπείρου, αντί του 15% στις αρχές της δεκαετίας.

Μεταξύ 1980 και 2000 οι χώρες της υποσαχάριας Αφρικής έχουν καταβάλει 240 δισ. δολάρια για την εξυπηρέτησή του, δηλαδή τέσσερις φορές το χρέος που είχαν το 1980. Η εξέλιξη του χρέους της Νιγηρίας αποτελεί το πιο συγκλονιστικό παράδειγμα αυτού του παράδοξου. Με βάση τα στοιχεία της νιγηριανής κυβέρνησης, το 1978 η χώρα δανείστηκε 5 δισ. δολάρια. Ως το 2000 είχε αποπληρώσει 16

δισ. αλλά συνέχιζε να χρωστάει 31 δισ.!

Σήμερα το χρέος της Αιγύπτου έχει διαμορφωθεί στα 35 δισ. Στο διάστημα 2000-2009 αυξήθηκε κατά 15%, παρά τα 24,6 δισ. που καταβλήθηκαν στο ίδιο διάστημα. Ευτυχώς, ο Ομπάμα πρότεινε μείωση κατά ένα ολόκληρο δισ., ενώ προθυμοποιήθηκε να μεσολαβήσει στο ΔΝΤ και την Παγκόσμια Τράπεζα για αναδιάρθρωση, εφόσον βεβαίως ικανοποιηθούν οι όροι που θέτουν οι ΗΠΑ!

Η σύγκρουση για την εφαρμογή των νεοφιλελεύθερων πολιτικών στη μετά-Μουμπάρακ και μετά-Μπεν Άλι εποχή γίνεται με νέους όρους. Στην περίπτωση, π.χ., της Αιγύπτου επιχειρείται να παρουσιαστεί η

διεθνή

νεοφιλελεύθερη δομική προσαρμογή όχι απλώς ως τεχνοκρατική αναγκαιότητα, αλλά ως πραγματική εκπλήρωση των αιτημάτων που τροφοδότησαν την εξέγερση. Ότι δηλαδή δεν πρόκειται για μια εξέγερση εναντίον πολλών δεκαετιών νεοφιλελευθερισμού, αλλά μάλλον για ένα κίνημα ενάντια στην κρατική επέμβαση που εμποδίζει την επιδίωξη του ατομικού συμφέροντος μέσω της αγοράς.

Όμως, τα πολιτικά αιτήματα που ακούγονται στους δρόμους της Αιγύπτου αφορούν την επιστροφή του πλούτου που κλάπηκε από το λαό, κρατική στήριξη και υπηρεσίες για τους φτωχούς, κρατικοποίηση εκείνων των βιομηχανιών που είχαν ιδιωτικοποιηθεί, περιορισμούς στις ξένες επενδύσεις. Σίγουρα, όπως ανέφερε ο Μάντζι, ζούμε σε καιρούς που έχουν ενδιαφέρον.

**Βίλη Μιχαλάκου
Λίνα Σιπητάνου**

Τελικά, η ομορφιά είναι στο δρόμο και... την πλατεία

Τι να πει άραγε κανείς για τις πλατείες; Τι να πει για το τι γίνεται στην Πλατεία Συντάγματος; Όσοι και όσες ρωτηθούν, τόσες θα είναι και οι απαντήσεις και είναι συγκλονιστικό ότι μάλλον όλες είναι σωστές... ή σχεδόν όλες.

Η Πλατεία είναι το κρίσιμο εκείνο στοιχείο που άνοιξε ρωγμή στο αδιέξοδο και έκοψε την πολιτική του δήθεν μονόδρομου, που πήγαινε να επιβληθεί από τρόικες, εξουσίες και κυβέρνηση στον πιο σκληρό πόλεμο που άνοιξε τις τελευταίες δεκαετίες ο νεοφιλελευθερισμός εναντίον της κοινωνίας και των εργαζομένων. Πολιτική που συναντούσε μεν αντιστάσεις αλλά όχι αντίστοιχες των όσων έχουν συμβεί τον τελευταίο ενάμιση χρόνο σ' αυτή τη χώρα. Και οι πλατείες είναι το κρίσιμο στοιχείο γιατί

είναι λαϊκός ξεσηκωμός που έφτασε σε εκατοντάδες χιλιάδες στο Σύνταγμα στις 5 Ιούνη σε μια πρωτοφανή, τουλάχιστον για τις πολλές τελευταίες δεκαετίες, συγκέντρωση. Για το πώς προέκυψε αυτός ο ξεσηκωμός, έχουν ήδη πολλά ειπωθεί και θα λέμε πολλά για καιρό. Όπως και για το Δεκέμβρη, κι ως είχε τελείως άλλα χαρακτηριστικά. Σημασία έχει ότι προέκυψε, αιφνιδιάζοντας την κυβέρνηση, που πίστευε ότι είχε υπαρπάξει τη συναίνεση της πλειοψηφίας, αλλά αιφνιδιάζοντας και την Αριστερά. Για την τελευταία, κανονικά το όνειρο γίνεται πραγματικότητα, με όποια εκδοχή και να διαλέξουμε. Η κοινωνία στο προσκήνιο, ο λαός στο δρόμο, η νεολαία μπροστά. Κομμάτια λοιπόν της Αριστεράς αισθάνθηκαν απο την αρχή μέρος αυτής της ιστορίας και μπήκαν στον ξεσηκωμό μετά το πρώτο ξάφνιασμα. Ξεσηκωμός που έχει βασικά χαρακτηριστικά κινήματος: αυθόρμητο, μαζικό, αμεσοδημοκρατικό. Μπήκαν λοιπόν με τους όρους που έθετε η ίδια η πλατεία, με τις συμφωνίες τους και τις διαφωνίες τους. Αλλά κομμάτια της Αριστεράς, που πάντα δυσκολεύονταν με τις μαζικές, ενωτικές,

άμεσες, ρευστές και με συναίνεση κινηματικές διαδικασίες, όχι απλώς δεν είναι κομμάτι της ιστορίας αλλά ανοιχτά την εχθρεύονται με διάφορους τρόπους, κυρίως προσπαθώντας να επιβάλουν την αλήθεια τους, υποτιμώντας αυτούς που «δεν ξέρουν». Δεν προσπαθούν να πολιτικοποιήσουν, προσπαθούν να «υποχρεώσουν» στη σωστή γραμμή, είτε μέσω του ελέγχου των διαδικασιών είτε μέσω της παρουσίας με τρόπο που αγνοεί τις συλλογικές αποφάσεις. Το ενθαρρυντικό είναι ότι δεν τα καταφέρνουν. Και είναι δίκαιο, διότι όταν δεν έχεις φτιάξει κάτι δεν δικαιούσαι να το καταστρέψεις. Έχουμε ξαναδεί αυτές τις συμπεριφορές όταν συμμετείχαμε στα φόρουμ. Είναι η ορθοδοξία και ο φόβος απέναντι στην απώλεια του ελέγχου, ο φόβος απέναντι στη δύναμη του μαζικού.

Είναι αλήθεια πως όλη η Αριστερά αλλά και ο αντιεξουσιαστικός χώρος θα αναμετρηθούν και αναμετρούνται ήδη με τους εαυτούς τους. Για τον αναρχικό χώρο, που έχει μάλιστα την ίδια τοποθέτηση με την Πλατεία ως προς τα κόμματα και τα συνδικάτα, η αναμέτρηση είναι ακόμα πιο σκληρή, αλλά μοιάζει να τη χάνει και να απουσιάζει από αυτό που περιέγραφε ως επιθυμητό όταν ακόμα δεν υπήρχε.

Τι κάνει όμως η Πλατεία; Τα κάνει όλα σωστά; Όλα αυτά που λέει τσουβαλιάζοντας όλα τα κόμματα και όλα τα συνδικάτα και όλες τις οργανώσεις είναι σωστά; Όχι. Δεν είναι όλοι συνυπεύθυνοι. Δεν υπάρχει συλλογική ευθύνη. Αλλά είναι αναμενόμενο να υπάρχουν αυτά σε καθετί που έχει το χαρακτήρα του λαϊκού και όχι του ταξικού ξεσηκωμού. Και μάλιστα σ' αυτή τη χώρα, με όλα αυτά που έχουν γίνει. Με μια συνδικαλιστική ηγεσία κατάπτυστη, με την οποία η Αριστερά θα έπρεπε να έχει κόψει παρτίδες απο καιρό. Με παρελθόν έχθρας ανάμεσα στις διάφορες αριστερές γραμμές. Δεν έχει, λοιπόν, σε όλα άδικο η Πλατεία. Επίσης, είναι και ένα μήνυμα προς κάθε αριστερό, κυρίως, αποδέκτη, που

διαιώνιζε καταστάσεις διαχωρισμών και αναπαραγωγής εξουσιών στο μικρόκοσμο του ανταγωνιστικού κινήματος. Αυτό όμως δεν σημαίνει πως επειδή δέχεσαι κριτική ή δεν αναγνωρίζεις πλήρως τον εαυτό σου, υπονομεύεις ή είσαι απών τη στιγμή που συμβαίνει αυτό που για χρόνια περιμένες.

Επίσης, η Πλατεία δεν έχει κοινά χαρακτηριστικά. Υπάρχουν χιλιάδες κόσμους που αυτοοργανώνεται, δημιουργώντας σε λίγο χρονικό διάστημα συνελεύσεις, ομάδες, δομές και αλληλεγγύη που είναι πέρα απ' ό,τι και να περιμέναμε, ψηλαφώντας απαντήσεις σαφώς σε αντιμνημονιακή, αντικυβερνητική κατεύθυνση, αλλά υπάρχουν και καταστάσεις που καθόλου δεν μας αρέσουν. Εκεί όμως είναι το στοίχημα, σε αυτό τον ανοιχτό δίαυλο επικοινωνίας, εκεί που οι ιδέες πραγματικά θα παλέψουν και η ενότητα, όσο το δυνατόν, θα παραμείνει. Φυσικά, απο τη συζήτησή μας εξαιρείται η Ακροδεξιά, που όμως μοιάζει και αυτή να ξέρει ότι δεν χωράει στο Σύνταγμα. Εξάλλου, το Σύνταγμα απάντησε με τη στάση του σε όλα όσα συνέβαιναν στις γειτονιές της Αθήνας από τις ακροδεξιές συμμορίες.

Το σίγουρο είναι πως όποια και να είναι η εξέλιξη και όποια κατεύθυνση κι αν πάρει αυτή η κατάσταση, τίποτα δεν θα είναι όπως πριν.

Ο κόσμος μοιάζει να έσπασε μέσα του τη συμφωνία με το σύστημα, το συμβιβασμό πολλών χρόνων, την ανοχή. Οι αυταπάτες πως στον καπιταλισμό οι ικανοί προοδεύουν κατέρρευσαν πέφτοντας πάνω στα κεφάλια όσων τις πίστεψαν και έτσι ο δρόμος έγινε η απάντηση. Είναι μια καλή αρχή. Πίσω στην κανονικότητα δύσκολα θα ισχύσει πια. Σε αναμονή, λοιπόν, των μεγάλων γεγονότων αντίστασης που έρχονται.

Και όπως λέει το τραγούδι «...το ξέρεις, μάτια μου, πως δεν υπάρχει δρόμος, αφού το δρόμο τον ανοίγεις περπατώντας».

«Δελτίο Θυέλλης»

Περιοδική έκδοση
του Δικτύου
για τα Πολιτικά και Κοινωνικά Δικαιώματα
Υπεύθυνη: Μάνια Μπαρσέφσκι
Βόλος: Ιωλκού 33, τηλ.: 24210-30 335
Θεσσαλονίκη:
Ερμού 23 & Ελ. Βενιζέλου,
τηλ./φαξ: 2310-265 346
Αθήνα:
Τσαμαδού 13, τηλ.: 210-38 13 928
φαξ: 210-38 40 390
e-mail: diktio@diktio.org, http://diktio.org

